

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 6:27, leidžiasi 5:39

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Price 10c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Kovo-March 1 d., 1971 m.

Kaina 10c

NAUJI NEKAMUMAI ŠIAURINĖJE AIRIJOJE

TRAGIŠKA PROF. J. KAZLAUSKO MIRTIS

Praėjusių metų spalio mėnesį Vilniuje ir visoje okupuotoje Lietuvoje plačiai pasklido žinia apie Vilniaus universiteto buv. Filologijos fakulteto dekaną, lietuvių kalbos katedros profesorius dr. Jono Kazlauską dingimą. Susirūpino jo šeima, kolegos kalbininkai, studentai, bet okupuotos Lietuvos spaudą apgaubė paslaptis. Tik praslinkus daugiau kaip 6 savaitėms iš "Literatūros ir Meno" (1970.XI21) sužinoje apie netikėtą dr. J. Kazlauską mirtį ir tik gruodžio 4 d. Lietuvos komunistų partijos organas "Tiesa" paskelbė, kad profesorius, spalio 8 d. išėjęs iš Lietuvos Mokslo Akademijos bibliotekos dingęs, o lapkričio 17 d. jo lavoną buvęs rastas Nerio upėje, Vilniuje. Atseit, J. Kazlauskas prigėręs.

Ta oficialiai paskelbta mirties priežastis visiškai neįtikinanti. Okupuotoje Lietuvoje yra įsigalėjęs paprotys, kai miršta koks mokslui, menai ar kuriai nors sričiai nusipelnęs žmogus, tuojau įstaiga, partija ar visas būrys mirusiojo artimųjų paskelbia žinią "Tiesoje" ar kitose laikraščiuose, pranešama laidotuvių tvarka, kai kada duodamas ir gydytojų pareiškimas, kuriame nurodoma ir mirties priežastis. Nors J. Kazlauskas buvo vienas iš pačių iškiliausių jaunosios kartos lietuvių kalbininkų, nuo 1968 m. rudens iki 1970 m. pavasario Filologijos fakulteto dekanas, 1965–1970 m. Valstybinio aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijos leidžiamo kalbotyros žurnalo "Baltistica" atsakingasis redaktorius, nuo 1963 m. komunistų partijos narys, bet okupuotos Lietuvos spauda nutylėjo jo dingimą ir lapkričio 17 d., kaip oficialiai vėliau paskelbta, suradus jo lavoną Nerioje, nei Vilniaus universitetas, nei jo draugai spaudoje nepranešė apie profesoriaus mirtį, nepaskelbė ir laidojimo tvarkos.

Partija nekalbėjo. Iš Vilniaus gautomis žiniomis, J. Kazlauskas palaidotas lapkričio 20 d. Antakalnio kapinėse, laidotuvėse dalyvavo daugybė žmonių, sudėta krūvos vainikų ir gėlių, atsisveikinimo kalbas pasakė trys lietuvių kalbininkai (Jonas Palionis, Vytautas Mažiulis, Algirdas Sabaliauskas), rusas kalbininkas Stepanovas iš Maskvos, latvių kalbininkė A. Laua, Prienų vidurinės mokyklos mokytoja ir poetas Alfonsas Maldonis. Būdinga, kad prie velionio kapo nekalbėjo nei universiteto rektorius J. Kubilius, nei Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministras H. Zabulis, nei artimas klasės draugas rašytojas J. Marcinkevičius, nei partijos atstovas.

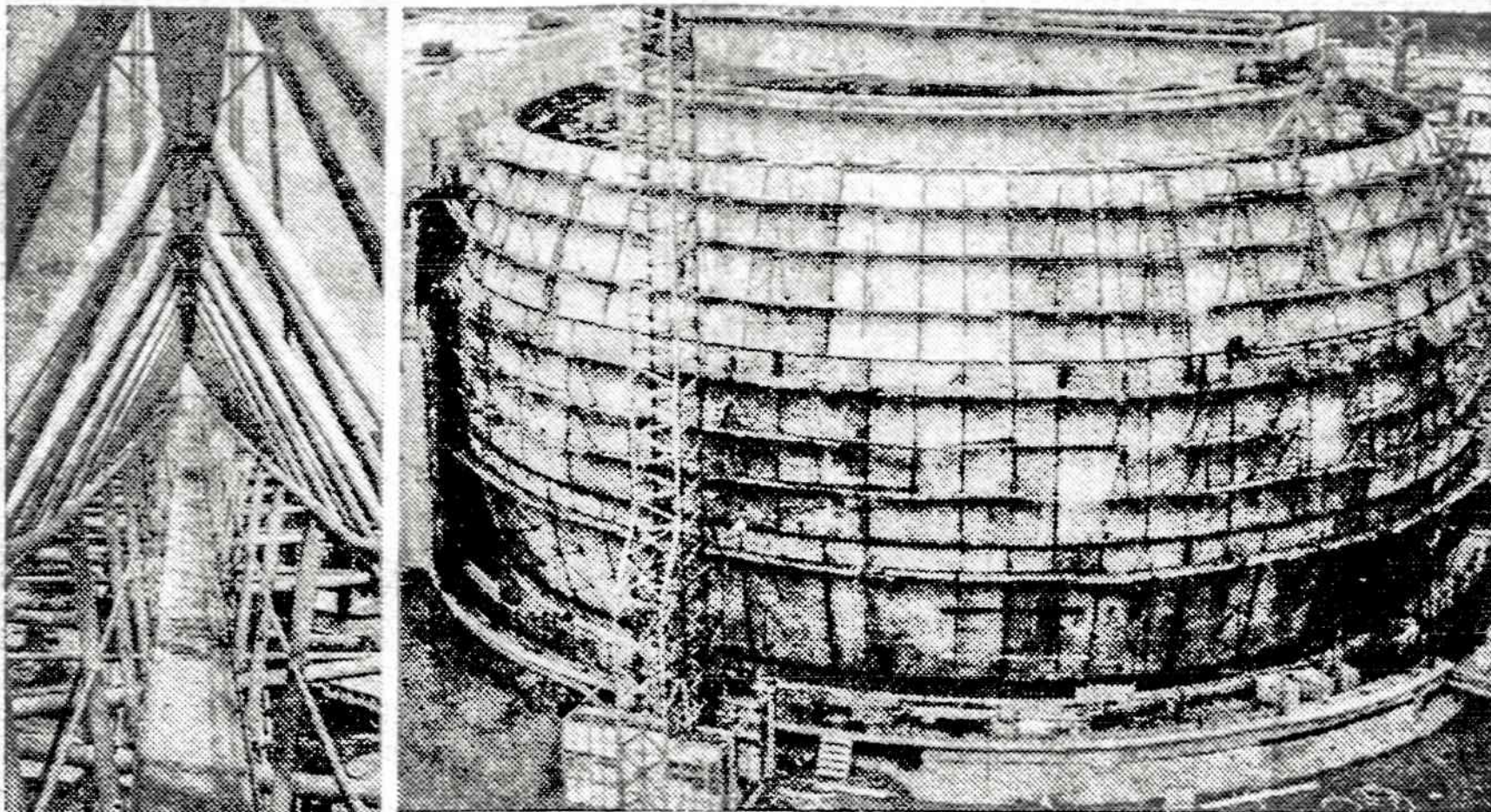
Tik palaidojus J. Kazlauską, rytojaus dieną iš "Literatūros ir Meno" (1970.XI.21) pirmą kartą patiriame apie kalbininko mirtį: trys lietuvių kalbos profesoriai (Jonas Balkevičius, Vytautas Mažiulis ir Juozas Pikilėlis) pranešė, kad "pacioje kūrybinių jėgų jaunystėje netikėtai mirė mūsų kolega, talentingas mokslininkas ir pedagogas". Tačiau ne žodžiu nepaminiama J. Kazlauskos mirties laikas, vieta ir aplinkybės. Pažymėtina, kad Lietuvos komunistų partijos oficiozas "Tiesa" neįsijaujo to trumpo trijų kalbininkų pranešimo. Tokia "Tiesos" laikysena išduoda partijos ir tam tikrų valdžios organų įvykdytą nusikalstamą darbą.

Gydytojai aiškina. Ir kai okupuotoje Lietuvoje, išveiktose spaudose ir Lietuva skirtose radijo programose pradėta kelti prof. J. Kazlauskos tragiškos mirties priežastis, net 17 dienų praslinkus nuo tariamo suradimo lavono Nerio upėje, "Tiesa" ir "Sovietiskaja Litva" gruodžio 4 d. paskelbė aštuonių gydytojų komisijos pranešimą, kuriame, tvirtinama, jog J. Kazlauskas prigėręs Nerioje. Kad išsklaidytų nemalonius gandus, medicininės komisijos ekspertizės akte rasta reikalo pabrėžti, kad "kūne nerasta sužalojimų, būdingų kovai ar savignybei" ir kad lavono organuose neaptikta "nuodingų cheminių medžiagų". Ir paskelbus gydytojų pareiškimą, tikroji J. Kazlauskos mirties priežastis paliko apgaubta paslapties. Tačiau ši kartą J. Kazlauskos mirties kaltininkas pats išsidavė, nusišėdams profesoriaus dingimo faktą, partijos organas "Tiesa", nutylėjęs tragiką mokslininko mirtį beveik du mėnesius, iki gruodžio 4 d.

Neklausė partijos. Dar nedaug laiko tepraėjo nuo J. Kazlauskos mirties. Dėl laisvų cenzūros iš okupuotos Lietuvos teprasišėdama nuotrupinio pobūdžio žinios. Vieni tvirtina, jog J. Kazlauskas nuskenė Nerioje, kiti — nusišėdęs. Abidvi versijos neįtikinamos. J. Kazlauskos likimui lemiamos reikšmės turėjo pašliję santykiai su partija. Jau stodamas į Vilniaus universitetą J. Kazlauskas buvo susidūręs su kliūtimis, nes Prienų vidurinės mokyklos komsomolas nedavė jam reikalingų rekomendacijų. Bedirbdamas universitete, J. Kazlauskas, kaip ir kiti profesoriai, turėjo atiduoti prievolę partijai: 1967 metais atidarė aukštųjų mokslo dėstytojų konferenciją lietuvių kalbos klausimais, skirtą Spalio penktiasdešimtmėčiui paminėti. 1970 m. vasario 14 d. "Tiesoje" J. Kazlauskas, kaip Filologijos fakulteto dekanas, davė platų pasikalbėjimą lietuvių kalbos tyrinėjimo klausimais, kur išryškino ir Lenino mintis apie kalbą ir jos kultūrą.

Maska pasakė — "niet". Tačiau netrukus jo santykiai su partija įsitampė. Jis nepakluso partijai, atsisakydamas toliau eiti dekanu pareigas, nes norėjo daugiau atsidėti mokslo darbui ir, be to, norėjo pasirodinti lietuvių kalbos kurso paskaitoms, nes buvo kviečiamas to kurso skaityti į Pensilvanijos valstybinį universitetą, Amerikoje. Iš lietuvių pusės pritarė J. Kazlauskos išvykimui, bet Maskva pasakė "niet": 1970 m. kovo 10 d. rusiškai rašytame laiške Pensilvanijos valstybinio universiteto viceprezidentui akademiniams reikalams, SSR Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerijos Užsienio santykių valdybos viršininkas L. Bažanovas pranešė, jog "ryšių su akademiniu apkrovimu darbu Vilniaus valstybiniame universitete, prof. Jonas Kazlauskas neturi galimybės artimiausioje ateityje išvykti į Pensilvanijos valstybinį universitetą skaityti lietuvių kalbos kurso paskaitų". Maskvos sprendimas J. Kazlauskui nebuvo praneštas. Tik birželio viduryje, kai Vilniuje vyko Antrasis visasąjunginis baltistų suvažiavimas, iš konferencijos dalyvių jis sužinojo apie Maskvos nutarimą.

Raudonos giltinės ranka. Ir po kelių mėnesių J. Kazlauskas išnyko iš gyvųjų tarpo. Žuvo didis mokslininkas, vos tesulaukęs 40 metų. Lyg kokia juodoji ranka per pusmetį išretino lietuvių gretas: 1970 m. gegužės 9 d. mirė kalbininkė Elzbieta Mikalauskaitė, liepos 12 d. staiga mirė įžymus lietuvių literatūros istorikas Jurgis Lebedys, spalio — lapkričio mėn. tragiškai žuvo Jonas Kazlauskas, spalio 29 d. — žodynininkas ir dialektologas Juozas Senkus, lapkričio gale — literatūros istorikas Kazys Umbrasas ir dailės istorikas Stasys Budrys.

Ivairių figūrų kontrastai randami Argentinos naujai statomoje atominės energijos jėgainėje netoli Paranos upės. Argentina planuoja šią jėgainę paleisti ir darbą 1972 m. Argentina turi nemažai urano, todėl ji galės daugiau tokių stočių pastatyti ir gaminti elektrą miestams ir kaimams.

LAOSE VYKSTA ŠARVUOČIŲ MŪŠIAI

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo daliniai Laose bando atsiimti iš komunistų kalną nr. 31, kurį praėjusią savaitę šiaurės Vietnamo daliniai užėmė. Dėl kalno vyksta mūšiai, kuriuose abiejose pusėse dalyvauja tankai. Komunistai panaudojo 25 tankus, iš kurių 15 buvo sunaikinti. Abi pusės turi nemažus nuostolius. Iki šiol Laose žuvo 2,348 komunistų kareiviai. Laose vyksta didžiausi šio karo mūšiai.

Pirmą kartą Vietnamo kare komunistai tankus panaudojo 1968 m. puldami Žaliųjų Barečių bazę Lang Ve. Antrą kartą tankai pasirodė 1969 m. mūšyje dėl Ben Het Žaliųjų Barečių forto centrinės P. Vietnamo aukštumose. Šį kartą Laose komunistai naudoja daugiau tankų. Amerikos aviacija sunkumų sudaro komunistų priešlėktuvinę artileriją 37 ir 57 m.m. Aviacija, gabena vietnamiečiams reikalingą amuniciją, išveža sužeistuosius. Praėjusį savaitgalį komunistai numušė 18 helikopterų.

Italijos spauda š. m. sausio 20 ir kt. dienomis dėjo informacijas apie sausio 18 d. Romos kurijos tribunole pradėtą arkivyskupo Jurgio Matulaičio palaimintuoju paskelbimo procesą. Visa eilė italų dienraščių skelbė arkivyskupo, gimusio 1871 metais, gyvenimo bei veiklos aprašymus. (E) kas neturi galimybės artimiausioje ateityje išvykti į Pensilvanijos valstybinį universitetą skaityti lietuvių kalbos kurso paskaitų". Maskvos sprendimas J. Kazlauskui nebuvo praneštas. Tik birželio viduryje, kai Vilniuje vyko Antrasis visasąjunginis baltistų suvažiavimas, iš konferencijos dalyvių jis sužinojo apie Maskvos nutarimą.

Mirė A. Warma. Estų politikas, įžymus veikėjas išveijoje, Alexander Warma, 1970 m. gruodžio 23 d. mirė Stockholme, prisimintinas ir lietuviams. 1938-39 m. Warma yra buvęs Estijos nepaprastuoju pasiuntiniu Kaune, nuo 1953 m. buvo Estijos egzilinėje vyriausybėje, yra buvęs užsienio reikalų ministru, nuo 1962 m. — ministerijos pirmininku, gi nuo 1963 m. ešes ir egzilinio respublikos prezidento pareigas. Jis mirė sulaukęs 80 metų amžiaus. (E)

Vengrijoje, 1970 m. pabaigoje išleisti K. Donelaičio "Metai". — Rytų Vokietijos leidykla "Aufbau" 1970 metų pabaigoje antrą kartą išleido Just. Marcinkevičiaus apysaką "Pušis, kuri juokėsi". (E)

SAIGONAS. — P. Vienne Cam Rahn amerikiečių aviacijos bazėje buvo suimta 40 kareivių už narkotikų platinimą.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas, kalbėdamas apie santykius su sovietais, nurodė, kaip smarkiai sovietai ginkluojasi. 1965 metais Amerika turėjo 934 ilgo nuotolio raketas, o sovietai — 224,1969 m. Amerika turėjo 1,054, o sovietai — 1,109, pernai Amerikos raketų skaičius liko nepasikeitęs — 1,054, o sovietų pasiekė 1,440. Panašiai padėtis esanti ir su raketomis iš povandeninių laivų. Amerikos raketų skaičius per 5 metus padidėjo iš 464 iki 656, o sovietų iš 107 iki 350.

SAIGONAS. — Amerikos helikoptero pilotas papasakojo, kaip jį Laose komunistai vos neprigavo. Jie buvo apsirėnę P. Vietnamo armijos uniformomis ir signalizavo jam nusišėsti juos paimiti. Kada jis nutūpė, komunistai atidarė į jį smarkią ugnį. Jam pavyko parsikristi į Khe Sahn bazę su 20 skylių savo helikopteryje. Komunistai, matyt, uniformas nuvilko nuo negyvų P. Vietnamo kareivių.

WASHINGTONAS. — Prezidentas, kalbėdamas apie Kiniją, savo užsienio politikos apžvalgėje nurodė, kad pernai Amerika išdavė 270 vizų kelioms į Kiniją, tačiau Pekino valdžia įsileido tik tris asmenis. BELFASTAS. — Šiaurinės Airijos katalikų kardinolas Conway susitikęs su S. Airijos premjeru. Tai pirmas formalus susitikimas per 50 metų. Svarstyta, kaip sumažinti įtampą š. Airijoje. GREAT BEND. — Kansas valstijoje penki lėktuvai ieško sniegu apklotos lankos galvijų ir mėto jiems šieno ryšulius. Texas valstijoje žuvo nuo bado 15,000 galvijų. Sniego atkirsta 70,000 galvijų. BERYNAS. — Rytų Berlyno kariuomenė išaiškino 390 pėdų ilgumo, 26 pėdos po žeme įkastą tunelį, kuriuo 17 asmenų planavo pabėgti į vakarus. Tunelį kasti padėjo vakarų berlyniečiai — septyni asmenys. MASKVA. — "Izvestija" paskelbė Amerikos politiką Vietnamo ir pagrasino, kad kol Amerika nepriims Hanojaus reikalavimų, sunku tikėtis Amerikos-Sov. Sąjungos santykių pagerėjimo.

SAIGONAS. — P. Vienne Cam Rahn amerikiečių aviacijos bazėje buvo suimta 40 kareivių už narkotikų platinimą.

SAIGONAS. — P. Vienne Cam Rahn amerikiečių aviacijos bazėje buvo suimta 40 kareivių už narkotikų platinimą.

SAIGONAS. — P. Vienne Cam Rahn amerikiečių aviacijos bazėje buvo suimta 40 kareivių už narkotikų platinimą.

SAIGONAS. — P. Vienne Cam Rahn amerikiečių aviacijos bazėje buvo suimta 40 kareivių už narkotikų platinimą.

SAIGONAS. — P. Vienne Cam Rahn amerikiečių aviacijos bazėje buvo suimta 40 kareivių už narkotikų platinimą.

SAIGONAS. — P. Vienne Cam Rahn amerikiečių aviacijos bazėje buvo suimta 40 kareivių už narkotikų platinimą.

SAIGONAS. — P. Vienne Cam Rahn amerikiečių aviacijos bazėje buvo suimta 40 kareivių už narkotikų platinimą.

KATALIKŲ MOTERŲ DEMONSTRACIJOS ŠIAURINĖJE AIRIJOJE

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje, Belfaste, apie 600 reivių krato katalikų airių namus, ieškodami vyro, kuris nužudė Belfasto policininkus ir trečią sužeidė iš automatinio šauti. Policija ir kareiviai suėmė 46 katalikus, jų tarpe 38 moteris, rios ėjo demonstruoti pasipuošusios Airijos Respublikos Arm uniformomis, nors jos yra uždraustos. Vienas airis gavo teis 8 mėnesius kalėjimo už šios uniformos dėvėjimą laidotuvių metu. Teisėjas pareiškė, kad uniforma provokuoja didelę dalį Belfasto gyventojų. Atskirą demonstraciją surengė ir protestantų mums, pareiškdamas lojalumą Britanijai.

Maskva: Nesikišk į lietuvių reikalus

MASKVA. — Sovietų Sąjungos valdžia įspėjo Vatikano arkivyskupą, užsienio ministerį Agostino Casaroli nesikišti į sovietų valstybės vidaus reikalus. Kaip jau buvo rašyta, arkivyskupas derybose su Kremliu valdžia iškėlė sovietų katalikų religinės laisvės klausimą. Į tai atsakydami sovietų pareigūnai pabrėžė, kad religiniai jų piliečių reikalai yra vidaus reikalas, kuris neliečia Vatikano atstovų. Sovietų katalikų dauguma gyvena okupuotoje Lietuvoje, todėl Kremliui buvo dvigubai nemalonius tų katalikų gyvenimo sąlygų iškilimas.

Japonai suvaržys tekstilės eksportą

TOKIO. — Japonijos tekstilės pramonės vadovai susitarė savanoriškai sumažinti savo gaminių eksportą į Ameriką. Bus sumažinta eksporto kvota, siekiant kasmetinio eksporto augimo tik 5%. Šis nutarimas gali sustabdyti JAV kongrese pasiūlytų tekstilės importų apribojimo įstatymų svarstymą.

Amerikos darbo unių vadai, neseniai posėdžiavę Floridoje, nurodė, kad prekių importai iš užsienio šalių smarkiai prisideda prie Amerikos nedarbo. Del tų importų 1966 m. amerikiečiai neteko 1,8 milijonų darbų. Unių reikalavimai suvaržyti importus ir duoda tokią statistiką. Medvilnės audinių įmonės tarp 1960 m. ir 1969 m. atleido 25,000 darbininkų, o vilnos audinių įmonės atleido 11,000. Odos pramonėje sumažėjo 13,000 darbų, indų gamyboje darbai sumažėjo 4,000, stiklo — 6,000, o medžio pramonės darbų sumažėjo 39,000.

Tarp 1966 ir 1969 metų elektros gaminių pramonė atleido 45,000 darbininkų dėl importuojamų iš užsienio gaminių. Žaislų pramonėje pareikalavimas padidėjo per 10 metų net 337 nušimčiais, tačiau Amerikos darbininkų skaičius toje pramonėje padidėjo tik 20%. Kiti žaislai ateina iš užsienio.

Unių statistika kaltina daiktų limi ir Amerikos pramonę, kuri steigia skyrius užsieniuose ir iš ten siūnia gaminius į Ameriką, išnaudodama pigesnę darbo jėgą ir kitas gamybos sąlygas.

PRAGA. — Nuo vėžio Čekoslovakijoje mirė Jan Prochazka, žinomas filmų libretistas. Jis tebuvo 42 metų. Jo laidotuvėse dalyvavo buvusios Dubčeko valdžios veikėjai, 500 žmonių. Pats velionis buvo artimai susirėšęs su partijos reformomis Dubčeko laikais.

RIO DE JANEIRO. — Brazilijoje smarkus lietus sukėlė potvynius, kuriuose žuvo 30 asmenų.

JONAS BRENZA IR JO ĮSTEIGTAS METROPOLITAN BANKAS

Vienas iš labiausiai išsilusių lietuvių bankininkų Amerikoje, be abejo, buvo Jonas Brenza. Gimęs 1889 m. Pensilvanijos anghikasių šeimoje, jis išėjo aukštąsias teises mokslus Yale universitete. Anais laikais tai buvo nepaprastai retas įvykis lietuvių tarpe. Mat, Yale, Harvard, Princeton universitetai buvo priimami tik aukštesnės visuomenės nariais. Kas baigė šiuos vadinamus Ivy League universitetus — tam buvo atviras kelias į Amerikos diduomenę. Tačiau Jonas Brenza pasiryžė tarnauti savo tautiečiams. Jis, būdamas teisininku, ir turėdamas advokato teises — advokatura nesivertė. Jo tikslas buvo įsteigti banką, kuris padėtų lietuviams išskirti ekonomiskai.

Tiesą, lietuviams ateiviams jau senai buvo dėję pastangų įkurti savo banką Chicagoje. Aleksas Ambrose "Chicago's Lietuvių Istorijoje" sumini visą eilę lietuvių, mėginusių įsteigti banką. 1896 m. A. Olševskis, advokato Antano Olio tėvas, buvo suorganizavęs "Olszewski Bank". J. J. Elias — Eljosiū 1917 m. buvo įsteigęs Universal State Banką. Jonas Tananevičius, Jonas Bagdžiūnas, T. P. Budginas ir keletas kitų lietuvių bandė steigti privačius bankelius, tačiau visi jie buvo priversti likviduoti, dažniausiai padarydami nemažų nuostolių depozitoriams, kuriems, likviduojant banką, pavykdavo atgauti nedaugiau kaip 15–30% jų į banką padėtų pinigų.

Jono Brenzos Metropolitan State Bank buvo įsteigtas 1914 m. balandžio mėn. 8 d. su \$25.000 pagrindinio kapitalo. Banko steigėjais buvo advokatas Jonas Brenza, jo brolis Julius Brenza,

dr. Silvestras Brenza, J. Krotkus, prityręs lietuvių biznierių. Pradžioje bankas įsikūrė Morgan Parke, prie 111-tos gatvės, bet netrukus persikėlė prie 35-tos gatvės ir Halsted, kol pagaliau galutinai apsisėjo tuomet gausiai lietuvių apgyventoje Westsideje, prie Cermak ir Leavitt gatvių kampo. Persikėlus į dabar užimamas patalpas, buvo pakeltas banko pagrindinis kapitalas nuo \$25.000 iki \$250.000. Kapitalą padidinti daug padėjo lietuvių biznierių, išpirkdamie nemaža banko šerų. Pirmųjų banko direktorių tarpe buvo Alex Dargis, John Krotkus ir Justin Mackiewicz, dabartinis didžiausias lietuvių Taupymo ir Skolinimo bendrovės — Standard Federal Savings and Loan Association Tarybos pirmininkas.

Brenzos Banko veiklos principai

Brenzos įsteigtas Metropolitan Bankas greitai įsigijo žmonių patikėjimą. Jau 1925 metais banko turtais pasiekė \$3.000.000, — tai stambi suma anieks laikams. Brenza pasiekė tai tvarkydamas banką griežtai nustatytais principais, kuriuos jis išdėstė 1925 metais išleistoje brošiūroje, minint banko įsteigimo 10 metų sukaktį.

Geras vardas

Pirmoje eilėje savo principuose Brenza sako, kad žmogui finansiniuose reikaluose svarbiausia turėti gerą vardą, gerą reputaciją. Gerą vardą ir reputaciją žmonėms išgyti ir išlaikyti padeda bankas. Kas atidaro banką, kas skaita ir tvarkingai apmoka savo sąskaitas, šventai laikosi savo pasidėjimų ir visais kitais atvejais patikimas, tas įsi-

Jono Brenzos suorganizuotas ir pastatytas Metropolitan Bankas. Šiam bankui vadovavo trys broliai Brenzos ir ilgus metus dirbo vyresniems čekiečiams plačiai pažįstamas Antanas Valonis.

gyja per ilgesnį laiką banko patikėjimą. Kai žmonės turi biznio reikalų su tokiu banko patikimu klientu, tai jie žino, kad takiu žmogui galima pasitikėti. Bendrai biznis sekasi žmonėms, kurie banke turi gerą vardą.

Čekių sąskaitos balansas

Rūpindamasis savo banko klientų geru vardu, Brenza reikalauja, kad žmogus atidarys banko sąskaitą, laikytų joje tokio dydžio balansą, kuris padengtų sąskaitos tvarkymo išlaidas. Jis sako, kad klientas pagedauja rasti banke tinkamas, patogias patalpas, greitą ir sąžiningą tarnavimą, pakankamą tarnautojų skaičių, kad nereikėtų laukti eilėje. Bet visa tai kaštuoja pinigų. Bankas negalėtų jų išlaikyti apmokėti, jei jis neturėtų pajamų. Jei bankas nepadorina savo vieno savo kliento, tai reikšia, kad jis perkelia tą išlaidą naštos dalį ant visų kitų lietuvių klientų. Tas yra neteisinga. Sąžiningas žmogus nemėgsta, kad kiti įdėtų ant jo naštos, todėl jis pats neperkelia savo naštos ant kitų nugarų. Kiekvienas turi nešti savo naštos dalį. Tokius pamokymus savo klientams davė Jonas Brenza.

Banko teisė pasakyti "ne"

Brenza savo principuose taip pat įspėja, kad bankas dažnai, vadovaudamasis biznio motyvais, priverstas savo klientams pasakyti "ne". Tas liečia banko atsisakymą duoti paskolą, jei ta paskola, banko nuomone, yra rizikinga. Klientas turi būti pasiryšęs tokius banko nutarimus priimti ramiai be užsigavimo ir pykčio, nes dažnai toks sprendimas daromas pačio kliento naudai. Tas atsitinka, kai iš banko paskolintais pinigais norima daryti spekuliatyvinę investiciją. Žmonės vengia laikyti savo pinigų banke, kuris neturi drąsos pasakyti "ne" dėl abejotinių paskolų prašymų. Bankas, darydamas paskolą, naudoja depozitorius, pasidėdami pinigų į banką, žino, kad jų pinigai nebus išskolinti abejotinioms paskoloms, kad ir aukštais procentais.

Pinigių saugumas

Jono Brenzos ir jo įsteigto Metropolitan Banko vardas ypač iškilo didžiosios depresijos metu 1929-1933 metais. Kai juodžiausiomis krizės dienomis beveik

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Žygiai Jonui XXIII kanonizuoti

RNS pranešimu iš Venecijos, šiame mieste, kur popiežius Jonas XXIII kadaise buvo arkivyskupu, padarytas dar vienas žygis jam kanonizuoti.

Arkidiocenezės tribunolas baigė reikalingą paruošiamąjį darbą, tai yra oficialų Jono gyvenimo, reputacijos ir darbų ištyrimą, reikalingą jo beatifikacijai. Venecijos patriarcho pasirašytas dokumentas su tribunolo ištyrimų rezultatais ir rekomendacijomis, jau išsiųstas Vatikano kurijai.

Po beatifikacijos sekantis žingsnis — kanonizacija bus jau "palaimintojo" Jono gyvenimo ištyrimas ir įrodymas, kad per

jį bent trys stebuklai yra įvykę.

Linki kunigams apsigyventi

Detroito arkidiocenezė pranešė, kad daugiau kaip pusė apklaustųjų katalikų pasisakė linki kunigams apsigyventi. Buvo apklausta 3,000 pasauliečių, jaunųjų, kunigų, seserų ir brolių. Rezultatas gautas toks, kad 55 nuošimčiai pasauliečių ir 68 nuošimčiai kunigų pasisakė už kunigų vedybas.

Iš tų apklausiųjų 76 nuošimčiai pasauliečių ir 82 nuoš. kunigų pareiškė, kad kunigams turi būti leista kritikuoti ir net pasipriešinti savo vyskupams "rimtais atvejais, kai kitos išmintingos priemonės negelbsti".

Bažnyčios padėtis Kuboje

NC per Meksiką paskelbė pranešimą apie padėtį Kuboje, kur bažnyčia esanti stipriai persekiojama ir ne pagrindinėje Kolumbijos žurnalistai Manuel Fernandez raporte rašoma, kad Fidelio Castro 1959 metais paėmęs valdžią kunigų iš 723 sumažėjo iki 225, po vieno del kiekvienų 40,000 katalikų. Šalioje esančios dvi seminarijos, bet tik 108 klierikai, kurie į kariuomenę neimami, bet privalo

dirbti žemės ūkyje. Kuboj esą 8 vyskupai, visi kubiečiai. Bažnyčių lankymas mažėjęs, bet aiškinama, kad dėl to, jog daugumas praktikuojančių katalikų pabėgo į Jungt. Valstybes.

Ilgiausias biblijos rankraštis

Londono spauda praneša, kad žymusis Izraelio archeologas prof. Yigael Yadin atgavo dar 1961 metais pirktą, bet negautą 24 pėdų ilgumo vad. Negyvųjų jūrų rutulį (scroll). Prof. Yadin tą rutulį už \$10,000 įmokėjo pirks iš vieno beduino batusio, kurs tą rutulį radęs ir laikęs batų dėžėje, tačiau beduinas jam to rutulio neatidavęs. Tik 1967 metų šešių dienų kare su arabais Jeruzalėje buvo areštuotas vienas batų taisytojas Khalil Iskander Shahin, kurs kareiviams parodė, kur tas rutulys buvo paslėptas.

Nebe "eretikas", bet doktrinos paklydėlis

Inkvizicijos praktikos modifikacija

Šventoji Inkvizicija už erezią degindavo ant laužo, o už doktrinos klaidas tik kankindavo ir ant rato pasukdavo.

Inkvizicija buvo įvedęs popiežius Paulius III 1542 metais; ji po Vatikano II Susirinkimo 1965 metais perorganizuota ir dabar vadinasi Šventoji Kongregacija Tikėjimo Doktrinoms (saugoti).

Tos kongregacijos prefekto mgrs. Joseph Tomko pranešimu, dabar sušvelninama nusistatymas prieš katalikų mokslininkus,

kurie oponuoja bažnyčios doktrinoms. Nuo šiol tokie asmenys bus tik pakviesti "pataisyti" savo galvoseną, vietoje kad būtų, kaip anksčiau, arbitrariškai nuteisti net be gynybos. Dabar, jei Vatikanas nuspręs, kad "teologinės klaidos" esama, kad knyga ar laikraštis yra nukryps nuo autorizuoto mokymo, "nukrypėliui" bus paskirtas teologinis advokatas ir nukrypėlis bus paragintas apginti savo galvoseną.

Naujoji procedūra draudžia viešą pasmerkimą už rašto darbų be išklauso. Per šimtus metų tokie "nukrypimai" buvo baudžiami ekskomunikacija, turto konfiskacija ir įkalinimu ar suėmimu ant laužo. "Eretikų" raštų autoriai, suėję į konfliktą su bažnyčios doktrinomis, iki pat Vatikano II Susirinkimo tebebuvo viešai pasmerkami be jokio iš anksto perspėjimo. Ta praktika buvo susirinkime plačiai pasmerkta ir įvesta nauja procedūra.

Monsinjas Tomko pareiškė pats dar nežinąs, kokia bausmė bus dabar autoriui, kurs užsipriešys laikysis savo "doktrininės klaidos". "Galiu jus užtikrinti, kad mes neturime nei elektros kėdės, nei dujų kameros", pasakė modernūs inkvizitorius, tačiau jo knyga galės būti pasmerkta ir į juoduosius sąrašus įtraukta, jis pats pašalintas iš posto, jei bus narys kokios katalikiškos mokyklos institucijos. Tomko visą laiką vartoja terminą "doktrininė klaida", kadangi anot jo, "šiandien apie ereziją mes nebekalbame".

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVIČIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kietų viršelių — \$4.00, minkštų — \$3.50 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvą ir vaizdžiai aprašytą Lietuvos kraštą, miestelius, kaimelius ir dvarčius įgyvenimai ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJENOSE.

Prašomė siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kietų viršelių \$4.00, minkštų — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

JEIGU NEBŪTŲ SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įristos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksio Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais \$10.00, minkštai \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, liaisvamanis ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu, ir pasiųsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Jau išėjo, seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going. If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Los Angeles, Cal.

Vis dar apie buvusį žemės drebėjimą

Antra po žemės drebėjimo savaitė eina į pabaigą, bet čia spaudoje dar vis apstu straipsnių, fotografijų ir kitokių žinių apie vasario 9 dienos nelaimę ir nuostolius.

Ir lietuviškoji visuomenė, kuri gausiai susirinkusi paminėti Vasario 16-ąją pamaldomis šv. Kazimiero bažnyčioje ir vėliau programa Marshall mokykloje, vasario 14 dieną, iš bažnyčios išsiritusi, pažįstamųjų tarpe kalbas tik apie žemės drebėjimą mezgė. Oficialiame Lietuvos šventės minėjimo susirinkime, Marshall mokyklos auditorijoje, net du prakalbininkai prisiminė Kalifornijos žemės drebėjimą, tokio ar dar didesnio linkėdami Maskvai.

Tos šventės pagrindinis kalbėtojas Algirdas Kasulaitis, krikščionių demokratų veikėjas, savo kalbos įžangoje sakė išskridęs iš sniego pūgos siaučiamo Clevelando į žemės drebėjimo nusiaustą Kaliforniją, galvodamas, kad taip žemė sudrebėtų Rusijos Kremliuje.

Nuostoliai ir juokai

Rašiau, jog be sudužusių virtuvės stiklų ir lėkščių bei be sudužusių vaistų ar kitokios kosmetikos indelių — kitų nuostolių neturime, nes nei langai išbyrėjo, nei sienos nei lubos nesuskilo. Vienas didžiausių nuostolių paaiškėjo vėliau: vienu metų senumo televizijos aparatas taip buvo sutrenktas, jog nei paveikslas nei garso nebeišdavo.

Televizijos specialistas Pranas Keršis šią bėdą lengvai sutvarkė, pasakydamas, jog po žemės drebėjimo jo dirbtuvė tokiomis nusiskundimais buvo užversta ir kai kurie televizoriai

taip buvę sutrenkti, jog nebegalima ir pataisyti.

Kai kuriems Hollywoode esantiems lietuviams prekybininkams buvę prekykliai išdardėję. Mūsų apylinkėje kai kuriems lietuviams, be virtuvės indų, dar sukilę laiptai, sienos ar lubos, bet atrodo, kad labiausiai yra nukentėjusios kelios šeimos, gyvenančios kalnuose, prie Valencijos vietovės, kuri yra į šiaurę nuo buvusio žemės drebėjimo centro. Ten gyvena Gedgaudai, Vilkai, Vidžiūnai.

Stasys Jokubauskas, gyvenantis West Los Angeles, arba — Santa Monica pašonėje, sakė žemės drebėjimą linksmai pralaidę. Jų mažytė anukė išsimiegojusi ir aiškinusi, jog kažkas naktį buvęs po jos lova palindęs ir judinęs lova, bet ji nesikėlusį pažūrėti, kas ten paloviję buvo...

Taip, vieniems nelaimė, bet kitiems tik juokas. Sutikau daug losangeliečių patriotų, kurie sakė, jog jei ir dar smarkiau žemė sudrebėtų, vistiek negrįžtų Chicago sniegus braidyti bei ten sniegą kasti.

Bendrai, kiek iš gautų laiškų spėtina, ten Chicagoje ar kur kitur Kalifornijos žemės drebėjimą daug jautriau pergyvena, negu mes čia. O kiti ir tenykščiai pajaukiau. Štai vienas mano bičiulis į trečią dieną iš Chicago telefonu paskambino, klausdamas, kaip jaučiamės? Girdi, mėginęs anksčiau susisiekti, bet telefonai vis buvę užimti. Ir kai papasakojau, jog iš miegamojo kambario bėgau, tai jis lyg juokais paklausė: "O kaip? Ar tik naktiniais, ar dar spėjai kelnes užsimauti?"

Atsakiau, jog tai įdomus klausimas, į kurį negaliu atsakyti,

nes net negalėčiau pasakyti, ar basom išbegau, ar spėjau į slėnes įsistoti...

Tas viskas jau praėityje. Panašiai, kaip skruzdėlyną paardžius tuojau pat skruzdės ima jį taisyti, panašiai ir žmonės — vėl iš naujo kuriasi, namus taiso, bet yra ir tokių, kurie jau iškeliavo ar rengiasi iš Kalifornijos atgal į šaltesnius kraštus.

Pakilo kalnai ar slėnis nusmuko?

Žemės tyrinėjimo ar geologijos mokslininkai sako, jog po šio žemės drebėjimo švento Gabrieliaus (San Gabriel) kalnai keturiom pėdom paaukštėjo, bet dar yra ir abejojančių balsų — gal švento Fernando (San Fernand) slėnis keturiom pėdom įdubo?

Esą jau tikra, kad tie kalnai į ilgį išsitempė, vietomis 3, o kai kur net 4 pėdas pailgėdami, slėnio žemės pasiimdami.

Los Angeles spauda dar kasdien skaičiuoja nuostolius, kurie jau siekia beveik milijonus, bet eina į milijonus. Lūdną mokyklų padėtis. Apgrautiems pastatams pataisyti reikės 23 milijonų dolerių. Kai kurios mokyklos taip apgadintos, jog vaikus reikia kamokoms vežioti į kitas mokyklas, kurių namai liko sveiki.

1933 m. buvo smarkiai žemės drebėjimo apgrautas Long Beach miestas, kur nuo Los Angeles į pietus yra apie 30 mylių. Tai buvo žiauri, bet gera statybos inžinieriams pamoka. Buvo išleistas naujas Kalifornijos valstybės statybos kodas, nusakęs, kaip turi būti nauji namai statomi atsparesni žemės drebėjimui. Los Angeles mieste yra dar daug mokyklų, kurių namai statyti prieš 1933 metus. Jų amžius neilgas, nes 1975 metais tokie mokyklų pastatai turi būti uždaryti, nugriauti arba perstatyti pagal žemės drebėjimo saugumo kodą. Be abejo, šis žemės drebėjimas vėl inžinieriams at-

Milijonai žmonių susirenka Indijos Allahabado miesto apylinkėse, kur sueina Ganges, Jamuna ir Sarawati upės. Pasimaudymas upių vandenyje nuplauna visas nuodėmes — tiki hindu religijos nariai. Tokius nusiplovimus indai bando daryti bent kas šešerius metus.

nešė naują pamoką. Senųjų Los Angeles mokyklų perstatymui reikės apie 200 milijonų dolerių. Manoma išleisti paskolos bonus, jei tik balsuotojai tam pritar.

Valstybės biudžeto deficitas

Katro namai ar biznis sugriautas, tas mokesčių nemokės, nuostolius mokesčių apyskaitoje nurašys. Daug darbininkų neteko darbo, kai prekybos ar pramonės įstaigos dėl žemės drebėjimo uždarydė ar laikinai darbą sustabdė. Darbininkai neuždirba — taip pat mokesčių nemoka, o kol ras kitą darbą, eina bedarbio pašalpą gauti.

Ar pavyks gubernatoriui Reagan išsiversti be naujų mokesčių, kurio biudžetas ir taip jau buvo deficitinis? Vieni sako, jog reikės naujų mokesčių, o gubernatoriaus sluoksniai tai paneigia, sakydami, jog naujų mokesčių nereikės, nes daug viešųjų pastatų, viešųjų įstaigų nuostolių padengs federalinė valdžia.

Morrie Ryskind, Herald Examiner kolumnistas, vasario 17 d. laikraštyje, duoda statistiką: daugiau 50 žmonių žuvo (atrodo, kad jis 50 skaičių temini įskaitydamas vien tiesiai žemės drebėjimo užmuštus, neskaitydamas tų, kurie nuo išgąsčio mirė); 1,000 sužeistų; 500 gaisrų; sunaikintos dvi ligoninės; suiro 700 namų bei įstaigų trobesių; daugiau kaip tuzinas greitkelių tiltų sugriuvo ar susuko; iš namų reikėjo iškraustyti apie 80,000 žmonių, kai jiems grėsė vandens iš užtvankos išsiliejimas.

Negreita greitoji pagalba

Vienas pažįstamas sakėsi kurį laiką buvęs be jokio žinių saltinio, kai elektrai nutrūkus nei radijas nei TV nebeveikė. Bet tai lyg apsilėidimas. Dabar labai pigus vadinamieji tranzistoriniai radijo aparatai, menkute baterija maitinami. Lengva tokį aparatą įsigyti ir naudoti.

Kai kurios Los Angeles radijo stotys trumpam laikui buvo išmuštos iš "biznio", kol įsijungė į atsarginę arba nelaimės elektros srovę. Su baterija varomų radijo aparatų žmonės ir iš namų išbėgę galėjo seksti, kas dedasi.

Tiesa, pirmosios radijo žinios buvo labai nerimtos: raminaučių, jog nieko blogo neatsitikę (pagal aną lietuvišką parodiją — "Tauta gali būti rami"...). Tačiau netrukus policijos stotis pradėjo šaukti radijo mėgėjų pagalbos, prašydama, kurie gali, jungtis į policijos bangą ir

Tik pusvalandžiui po žemės drebėjimo praslinkus pasigirdo pirmosios aliarmojuojančios žinios, jog kai kuriose kalnų vietovėse padaryta daug nuostolių. O kad San Fernando ir Sylmar ligoninės sugriuvo, tai pagalbos įstaigos daugiau kaip po poros valandų tesužinojo. Tose vietovėse telefonai buvo sugadinti, nebuvo kaip pagalbos šaukti. Ir tik vienas gaisrininkų viršininkas, išskridęs helikopteriu pasidairyti, pamatęs ligoninės griuvėsius per radijo išsaugę greitąją pagalbą, kuri prie ligoninės atvykusi tik 8:30 val., o žemė drebėjo 6 val.

Vadinasi, su žmonėmis ant mėnulio klampojančiais tuojau pat susikalbama, o kai dešimtys žmonių ligoninės griuvėsiuose buvo laidojami, čia pat, už kelių mylių esančios, greitios pagalbos stotys tik po kelių valandų tesužinojo. Reikia manyti, kad šis įvykis bus pamoka, kaip nelaimės šauksmą pagrįdinti.

J. Klauseikis

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su didelėmis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik	\$3.00
Minkštais viršeliais tik	\$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik	\$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsistuntis čekį arba money order.

NAUJIENOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

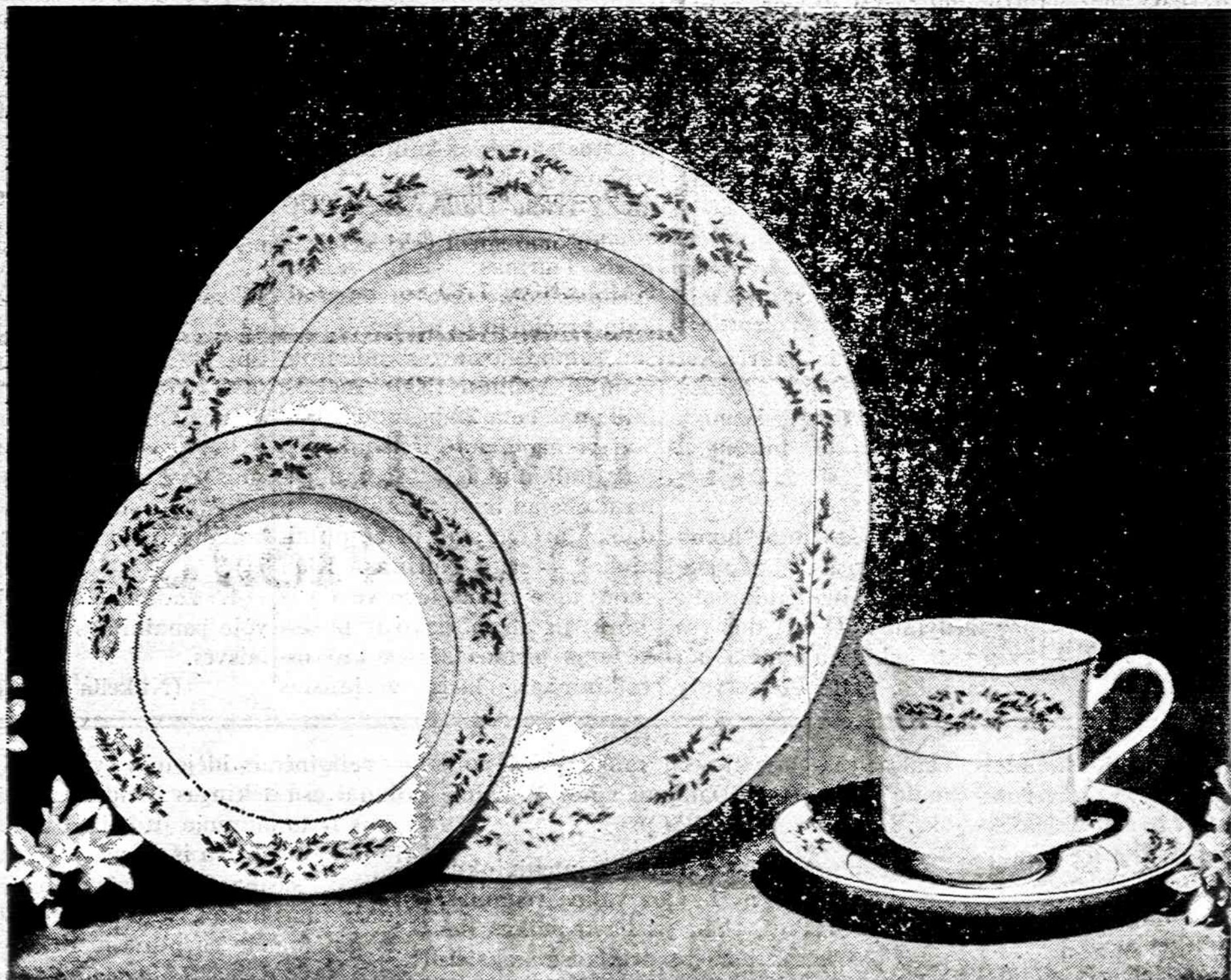
DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį — Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemą pasiskaityti nupirkę Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesulių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis — Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

FREE FINE CHINA TO SAVERS

HIGHEST INTEREST PAID ON SAVINGS

5%

PER ANNUM ON PASSBOOK SAVINGS

INTEREST PAID QUARTERLY

Duodame dovanų 4 gabalų stalo indų komplektą, International Silver Co. gamybos, atidariusiam naują \$100.00 taupymo sąskaitą arba tokią sumą įnešusiam į pas mus esamą taupymo sąskaitą. Po to, su kiekvienu \$25.00 ar didesniu indėliu Jūs galėsite nusipirkti tokį pat 4 gabalų komplektą tik už \$2.95 — mažą krautuvių kainos dalį. Turime ir daugiau komplekto priedų už nedidelę kainą. Tie puikūs indai yra tikras bet kurio stalo papuošalas ir pridėda malonumo kiekvienam valgiui. Mes kviečiame Jus pasinaudoti šiuo pasiūlymu ir dar šiandien atsiimti dovanas.

Tik vienas komplektas veltui duodamas sąskaitai šios programos metu.

UNION FEDERAL SAVINGS
3430 S. HALSTED ST. • CHICAGO 60608 • PHONE 523-2800

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostolius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

[steigta 1923 metais]

Tel. 421-3070

[staigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti]

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestuose	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Užsienio:	
metams \$21.00	
pusei metų \$11.00	
trims mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ ofisas atdarys kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Darbas kompartijai ir atpildas

Šiomis dienomis rusų okupuotoje Lietuvoje ir užsienio leidiniuose maskvinėje spaudoje minimas Karolis Požėla. Jeigu jis būtų gyvas, tai vasario paskutinę dieną jis būtų 75 metų amžiaus. Karolis Požėla, kaip žinome, Lietuvoje buvo suimtas, karo teismo teisiasis ir 1926 metų gruodžio 27 dieną Kauno forte sušaudytas. Požėla tada ėjo 31 metus. Kartu su juo tuojuo po perversmo buvo suimti kiti trys Lietuvos komunistų partijos veikliai nariai, visą laiką klausę rusų kompartijos įsakymų ir dirbę sovietų imperializmui.

Karolis Požėla buvo nedidelio Joniškėlio ūkininko vaikas, kurį tėvas ryžosi leisti į mokslius. Mintaujos gimnazijoje jis jau pradėjo domėtis to meto rusų socialistų veikla, o 1916 metais, bolševikų V. Rekašiaus ir Z. Angariečio įtakoje, jis jau įstojo į bolševikų partiją. Bolševikams jis buvo ištikimas iki mirties. Jis rusams bolševikams pirmą kartą platinti bolševikų leidžiamą slapta laikraštį "Krasnaja Zvezda", negu ėmėsi bet kokio lietuviško komunistinio darbo. Pirmojo Pasaulinio Karo metu jis pasitraukė į Rusiją, bet karo pabaigoje grįžo į gimtinę savo kraštą, jau kaip sovietų agentas, o ne Lietuvos darbo žmonių, kaip komunistai šiandien skelbia, gynėjas.

1918 metais grįžęs Joniškėlin Požėla organizavo komunistų kuopas, o tų pačių metų pabaigoje, kada didelė šiaulių gyventojų ir darbininkų dauguma dėjo pagrindus nepriklausomam gyvenimui, K. Požėla jau organizavo ginkluotus komunistų būrius, kurie turėjo "kurti tarybas", imti valdžią ir padėti į vakarus slenkančiai raudonajai armijai. Lietuviams sumušus besiveržiančius raudonųjų batalionus, Požėla pralaidavo pro pasienio sargybas, nuvykdavo į Rusiją, vėl užmegždavo ryšius ir grįždavo į Lietuvą veikti prieš didelės Lietuvos gyventojų daugumos norą ir ryžtą savarankiškai krašto gyvenimą tvarkyti.

Vieną kartą jis pateko net į lenkų policijos nagus. Komunistai turėjo būdų nepastebėti pereiti Lietuvos — Lenkijos demarkacijos liniją, bet reikalingas buvo sunkesnis lenkų — rusų pasienyje. Požėla 1922 metais iš Lenkijos bandė pereiti sieną į Rusiją, bet lenkai jį sučiupo, gerokai tardė ir laikė kalėjime. Požėla sugebėjo, Maskvos ambasados padedamas, iš Lenkijos išvažiuoti, pasiekti Maskvą gauti reikalingas instrukcijas ir vėl grįžti į Lietuvą.

Lietuvon Požėla grįžo su dideliais įgaliojimais. Jis

ATGARSIAI IS ABIPUS

Spalių revoliucijos sukakties proga: bolševikinis "humanizmas", revoliucijos pažadai ir tikrovė

Kalbėti dabar, vasario m. Baltrėnas, ryškus okupanto gale apie spalių revoliucijos sukaktį atrodytų vėloka, bet tai Vilniaus tarybinio pašto kalbėtojas, jei 1970 m. lapkričio 5 d. žurnaliukas ("Gimtasas Kraštas") ateina į Ameriką tik 1971 m. asario mėnesį... Dėl to tik dabar ir atgarsys į to laikraščio vedamąjį apie tai, kad socialistinė revoliucija "iškelė humanizmo vėliavą". Taip išvedžioja tame straipsnyje tūlas Vilnius

jau buvo padarytas Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretorium, tos pačios partijos politinio biuro sekretorium, įvairių komunistinių laikraščių redaktorium. Jis turėjo būdus išvažiuoti Vokietijon ir susitikti su pravažiuojančiais sovietų agentais. Kelis metus K. Požėla buvo vyriausiu Lietuvos kompartijos organizatorium. Tuo metu dar nebuvo pirmųjų ir antrųjų sekretorių. Buvo vienas visagalintis, politiką nustatantis ir įsakymus kiekvienam partijos nariui duodantis sekretorius. Lietuvos policija kelis kartus Požėlą buvo suėmusi, bet jis mokėdavo iš jos nagų pasprukti ir vėl įsitraukti į partijos vadovybės darbą. Kad Požėlai būtų lengviau judėti ir būti svarbiausiam centre, jis įstojo į Kauno universitetą neva teisę studijuoti, bet dieną ir naktį rūpinosi įvairiais partijos darbais.

Ištikimesnio žmogaus sovietų valdžia Lietuvoje neturėjo. Labiau atsidavusio partijos darbu komunisto nebuvo. Ne vieną kartą jis rizikavo savo gyvybe, ne vieną kartą turėjo aiškintis policijoje ir leisti savaitės kalėjimuose. Dėl to maskvinio "socializmo" ir "komunizmo" jis ir gyvybės neteko. Už visą tą pasiaukojimą ir riziką darba, ką Maskva jam davė? Kokio atpildo Karolis Požėla susilaukė už prarastą jaunystę, paaukotą energiją ir atiduotą gyvybę? Jo vardu pavadinti keli kolchozai, į kuriuos suvaryti jo gimines ir jam prieglaudą ne vieną kartą davusieji nesusipratę, bet gerasirdžiai lietuviai. Iki šio meto nėra paruoštos ir išleistos Požėlos biografijos, nesurinkti jo raštai, neprašyti jo areštai ir organizuoti pabėgimai iš stovyklų ir kalėjimų.

Maskvai ištikima spauda prisimena Požėlos 75 metų sukaktį, bet ji nei vienu žodžiu neužsimena apie Minske sušaudytą jo žmoną. Požėla 1924 metais pamilo tuo metu Kaune slapta gyvenusią ir Maskvai dirbusią Katrę Matulaitę, istoriko Stasio Matulaičio 1900 metais gimusią dukrą. Tuo metu Požėla buvo partijos "centro komiteto sekretorius, o per Matulaitę jam ėjo instrukcijos iš Maskvos. Jiedu susilaukė sūnaus. Sušaudžius Požėlą, jo žmona su berniuku pabėgo Sovietų Sąjungon. Komunistams dirbo ne tik Požėla, bet ir jo žmona. Kiekvienas tikėjosi, kad Sovietų Sąjungos valdžia, sovietų čeka, tarpautiniai Maskvos agentai, kompartijos pirmieji sekretariai padės ne tik Požėlei, bet ir jų sūnui. Kaip rusai atsilygino veikusiam savo agentui Lietuvoje? 1938 metų lapkričio 12 dieną Minske jie sušaudė jo žmoną Matulaitę Požėlienę. Ją sušaudė to "komunizmo", kurio jo sūnys vyrras siekė, gerovei.

Komunistai rašo apie Karolio Požėlos "ištikimybę aukštesniems idealams", bet jie tyli apie komunistų jam ir jo šeimai duotą atpildą už tokį didelį pasišventimą.

J. P. JOTVINGIS

viso kio miglos pūtimo iš bolševikų pusės, bet, kad bolševikai girtusi humanizmu, žmoniškumu — tai jau per daug ciniškas akiplėšiškumas.

Jeigu jau bolševizmas taip aukštą "iškelė humanizmo vėliavą", tai kas gi turėtų būti vyriausiasis vėliavnešys, didžiausias humanistas? Na, kas gi kitas, jei ne didysis "tėvas, draugas ir mokytojas" Stalinas, kuris valdė Sovietiją 23-jis metus labiau autokratiškai, vienvaldiškai, negu carai, kurio žodžio ir būžno nuolankiai klausėsi milijonai sovietinių piliečių per visus tuos metus! Jei spalių revoliucija įgyvendino humanizmą, tai aišku, kad didžiausias humanistas turėtų būti Stalinas.

Humanizmas reiškia žmoniškumą, kito žmogaus gerbimą ir vertinimą, ypačiai jo sveikatos ir gyvybės nepažeidimą. Dėlto niekas juk žmogžudystę neveda humanizmu. Kad Stalinas tapo masiniu žmogžudžiu, tai seniai buvo žinoma, ir ypačiai patvirtinta Chruščiovo jo slaptoje kalboje Partijos Kongrese 1956 m. vasario m.

Niekas tiksliai negalės apskaičiuoti, kiek žmonių gyvybių prarijo spalių revoliucija, o ypačiai Stalino viešpatavimo laikotarpis. Apytikriai belgi tai yra apskaičiavę kruopštus britų mokslininkas ir sovietologas Robert Conquest savo knygoje "The great Terror" (London, 1968 m.). Pagal tą skaičiavimą bolševizmo ir ypač Stalino masinės žmogžudystės rezultatai atrodo taip:

Lenino - Dzeržinskio porevo liucinio laikotarpio aukos... 500,000.

Stalino priverčiamos kolchozijos aukos (valstiečiai išduoti deportacijoms arba išmarinti badu) ... 8,000,000.

Stalino - Ježovo 1936 - 1938 m. teroro aukos (sušaudyti arba išmarinti deportacijomis) ... 12,000,000.

Pabaltiečių (lietuvių, latvių, estų) išduota arba deportuota mirčiai 1940 - 1953 m., apytikriai... 1,000,000.

Iš Lenkijos rytinių pakraščų, karo belaisvių ir civilių išduota arba deportuota mirčiai... 600,000.

Krymo totorių ir šiaurės Kaukazo tautų (čečėnų, ingušų, kalmykų, kabardinų) išduota arba deportuota mirčiai... 1,500,000.

Viso... 23,600,000.

Toks štai bolševizmo "humanizmo" balansas, jau nekalbant apie žiaurus kankinimus per tarymus! O tai dar yra, kaip pats aukščiausias autoritetas sako, gana konservaty-

vus bolševizmo aukų skaičiavimas; tikrieji skaičiai gali prašukti ir 30 — 40 milijonų. Teroras palietė ne tik vadinauriosius "kontrevoliucinius elementus". Žiaurios žudynės buvo vykdomos ir pačių bolševikų tarpe, paleidžiant kulka į kaktą ir "geriausius iš geriausių". Skaičiuojama, kad Stalino - Ježovo 1936 — 1938 metų teroro aukų tarpe buvo 700,000 komunistų partijos narių, iš jų daugiau kaip 1,000 delegatų, dalyvavusių 1934 m. Partijos Kongrese. Kaip žinoma, "valymas" ypač žiauriai palietė pačių viršūnę, politbiuro narius: iš 33 narių buvusių politbiuro nuo 1919 ligi 1938 m. buvo išduota daugiau kaip pusė, būtent, 17 top-komunistų.

Neblogai "apvalė" NKVD budeliai taip pat tarybinės armijos ir laivyno vadovybė. To valymo rezultatai išduoda:

3 maršalai (iš 5)
14 armijos vadų (iš 16)
8 admiralai (iš 18)
60 korpuso vadų (iš 67)
136 divizijų vadai (iš 199)
221 brigados vada (iš 397).

Buvo likviduoti visi 11 buv. karo vicekomisarų, 75 Aukščiausiojo Karo Teismo narių (iš 80). Valymas palietė ne tik pačias armijos viršūnes. Apie pusę viso karininkų sąstato, iš viso apie 35,000 karininkų, buvo arba sušaudyti arba įkalinti. Pasak Chruščiova, likvidacija prasidėjo nuo kuopos ir bataliono vado aukštyn. Ir tai pora metų prieš prasidedant II-jam pasauliniam karui!

Nuostabu, kad vokiečiam puolant 1941 metais, raudonoji armija pradžioje traskėjo į šipulius visu frontu. Tai bene šitoki Rusijos visuomenės "apvalymas" nuo komunistinio galvų galėtų bolševizmo garbinimo!

Čia man prisimena koncentracijos stovyklos kalinio pasakojimas iš Solženico "Viena diena Ivano Danisovičiaus gyvenime". Kalinių grupės vyresnysis Tiurinas vieną vakarą pasipasakojo savo draugams, kaip pradžioje jo nelaimės. Jis sau ramiai tarnavo raudonojoji armijoje ciniui 1930 metais, būdamas tada 22-jų metų. Kai štai vieną dieną išsišaukia jį pats pulkininkas. "Aš jau gana drebėjau ir prieš majorą, o dabar turėjau stoti prieš pulkininką" — sako Tiurinas. Klausimas apie vardą, tėvo vardą ir amžių jis atraportavo ir pasisakė esąs pirmos klasės kulkosvaidininkas, turįs geriausių

1. Žadėta: atiduoti visą žemę valstiečiams. Tikrovėje, atimta iš valstiečių ir ta žemė, kurią jie turėjo prie caro, pavertiant juos kolchoziniais vergais.

2. Žadėta: gamyba pagal žmonių reikmenis, tai yra, vartotojams patenkinti. Tikrovėje įvesta: gamyba dėl pačios gamybos, siekiant stiprinti totalitarinės valstybės ekonominę bazę ir militarinę galią. Vi

3. Žadėta: "amžinoji taika". Tikrovėje sukurta militaristinė valstybė, kuri veda nuolatinį karą dviem frontais — su savo piliečiais, siekiant pavers ti juos valstybiniais "robotais", ir kartu vedant nuolatinę karo ruošą prieš visą "barzauzinį" pasaulį (o dabar jau ir prieš komunistišką - maoistinę Kiniją).

4. Žadėta: "laisvė". Tikrovėje panaikintos visos pilietinės laisvės.

(Nukelta į 5 psl.)

PETRAS BERZINIS

ATEITININKAI IR INTERNACIONALAS

JAUNIEJI ATEITININKAI DOMISI "NAUJIENOMIS"

2

Gyventi dvasiniu gyvenimu, pakilti aukščiau savęs, gal būtų ir gerai, bet mes nuo mažens neįmokė jausmų tvardyti, kilnesnėmis idėjomis žavėtis, pajutę visiską beidėję tūlumą, kad save apgaumtume — nuramintume, daugelis mūsų pasineriame į narkomaniją. Tai pasekmė religinės niiveliacijos!

Pagarba ir meilė tėvams, tėvynei, žmonijai? Juk mes iš mažų dienų nepažinom jokie vargo, mes augome be tėvų, dėl stokos jiems laiko — be gilesnės meilės, viskuo aprūpinti, jų lepinami, be darbo, be pasišventimo kilnesniems tikslams. Jei jie mus pagimdė, tai jų prievolė mums visą gyvenimą rūpintis. Tėvyne? Apie ją mūsų vadai, dažnai ir tėvai, mažiausiai kalba. Galop, ji toli, mes jos nematome, jos žemės basa koja nelietėm!... O naujos — mes dar nesupratome, vis ji dar mums neaiški, "savotiška"... Čia mes visur girdim — "time is money", o kai yra "money", tai ir visos idėjos sueina į "good time"! O kai mums barzdos užžels, mes tapsime toki "kaip visi", o gal už tėvus bebarzdžius senius dar gudresni. Kam galvoj? kad j mūsų mokslo skaityklas, bibliotekas plau-

kia vagonais įvairūs dvasios nuodai iš "sovietinio rojaus", kur skelbiamos keistos idėjos: nekęsti vieni kitų, maištauti, griauti visą ir esamą tvarką, kelti raudonas, kraujingas vėliavas... Tai niveliacija išplaukianti iš sotaus, gero, be rūpestių gyvenimo, narkomanijos!

Iš tiesų, tai sensacinga tiems, kurie mano, kad "ateitininkai" jau nirvanoje: "nieko nematyti" — "nieko negirdėti" — "nieko nesakyti" (trys budistinės beždžionės aukso taisyklė).

Ką aš randu džugaus tam rašte, tai kad studentai visą laiką buvo ateitininkų, kaip tikros jaunimo organizacijos, gyvybės centras; ypač pradžioje ir neprikli. Lietuvos laikais, kol išaugo didžiųjų dalimi, nieko neveikiančių, ar net viską skaldančių. "sendraugių" sąrašai. Ir kai tų pirmųjų, ateitininkų vadas, pajudinęs iš pagrindų ne vien Lietuvos žemę, bet ir nubėręs lietuviui — katalikui kelią į šviesinę ateitį, savo testamente įrašė, kad ant jo kapo būtų užrašyta: "Lietuvi! tebūnie Tau pirmaisiais tėvas ir motina, bet virš jų tebūnie Tau Tavo Tėvyne Lietuva", tai vienas iš jaunesniųjų "salkauskinių sendraugių" pastebėjo: "Ar netiktų geriau, kaip kunigui, įrašyti? — Visą stengiausi atnaujinti Kristuje. Lietuvi! Sek mano pavyzdžiu".

Pagalvokime minutę ties abiem aforizmais. Pirmas mus rėša su realia padėtimi. Meilė savo gimdytojams, jų kalbai, jų papročiams, mūsų ainiams, tai — tėviškes žemės saujai, iš kurios mes paeiname. Per

tėvų, tėvynės meilę, kyla dar didesnė meilė ir pagarba Amžinam Kūrėjui, kuris davė tam pradžią ir dvasią, ir užbrėžė kiekvienai tautai atlikti jai skirtą čia žemėje misiją. Nuolat atsinaujinti Kristuje tai kiekvieno krikščionio, kokios jis bebūtų tautybės, pareiga. Kristus atėjo į žydų tautą, ją mokė, dėl jos sielvartavo, dėl jos siurpios ateities verkė, palikęs pavyzdį visiems jį sekti, jame atsinaujinti. Taigi to pirmųjų ateitininkų vado žodžiai yra gyvenimiški, turiningi, prasmingi, priimtini ir sektini visų lietuvių.

Kas gi yra bauginančio? Tai, kad neapsiviltumėte: matysite, kaip sunku rasti sendraugį (ypač jaunesnį salkauskio apklėjimo), kuris tautiškumo ir paskutinę vietą nestumtų, ar iš viso rimtai vertintų. Kunigo, kuris drįstų nestatyti pamaldumo už viską aukščiaui. Ir tik nelaukite, kad visi nariai parašys po referatą, jei rasite iš 100 viena — gerai, jei du — "sensacija"! Būtinai paskelbkite spaudoje!

PILIES PUOLEJAI IR GINEJAI

Dabar pažvelkime į tą negailestingų priešų apgultą jūsų tvirtovę iš arčiau. Pirmiausia jūs pristatote Petrą Klimą, kaip kokį baubą, cituodami iš 1912 metų "Ausrininkų" jo kritišką žvilgsnį į to laiko "ateitininkus". Manau, žinote, jog tai buvo jūsų amžiaus (20 metų) jaunolis, kuris vėliau pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės aktą, buvo Lietuvos atstovu Italijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, ilgus metus buvo kalintas nacių, paskui komunistų kon-

centracijos stovyklose: miręs prieš porą metų Kaune — (Daugiau apie P. Klimą sk.: Liet. Enc. XII t. 120 psl.).

Pažinotau P. Klimą, jis ateitininkus pakritikuodavo ne blogos valios vedamas, galui patvirtinti, kad jis buvo puikus lietuvis patriotas, nors jis priklausė moksleivių "aušrininkų" srovei, bet, Dieve duok, Lietuvai daugiau tokių protingų ir taip karštai jai mylinčių sūnių. Žinoma, tais laikais "aušrininkai" nestatė religinių reikalų pirma, ar greta tautinių, kaip tai darė "ateitininkai". "Aušrininkai" labiau pabrėžė socialiai tautinius reikalus; religinius — jie paliko asmeniškai kiekvieno nuožiūrai. Tiesa, čia radosi tokių priešreliginių fanatikų, kurie, pakeitę Kristaus evangeliją į Markso, Engelo, Bebelio, Kautskio "Kapitalą", ar "Proletariato manifestą", nuėjo svetimais ir kenksmingais lietuvių tautai socialistinio — komunistinio internacionalo keliais. Bet iš kitos pusės (ir ne tik pagal patiektą P. Klimo citatą), tarp ateitininkų taip pat buvo tokių, kurie visą dėmesį nukreipė į studijas popiežių bulių, enciklikų, katalikiškos akcijos, padėję tautinį pradą į šalį, taip pat nuėjo ir tebeina kito mums žalingo katalikiškojo internacionalo keliais.

Jei Klimą pažinotau — reiskia — esu dar vienas "bausis ateitininkų prieštars", ar jų idėjų nickintojas iš tarimos "kairiųjų ar liberalų" stovyklos? Priešingai! Nuo pat "ateitininkų" užuomazgos, būdamas moksleivių ir studentu, tomis tautinėmis

— religinėmis idėjomis gyvenau ir iki šiai dienai esu dėkingas bendriems idėjos draugams ir to jaunimo judėjimo vadams, kad jie padėjo išbristi iš jaunatviškų klystkelių ir likti susipratusi lietuvių ir katalikų. Net ir jums linkiu, kad po 50 — 60 metų jūs galėtumėte su panašiu džiaugsmu žiūrėti į savo dabarties gyvenimą bei darbą.

Būkite tikri, straipsnio autorius čia jokios paslėptos "propagandos" neveda, jis kiek sugeba, blaiviai žiūrėdamas tik patiekia tikras neklaidotas mūsų gyvenimo duomenis, ir prašo daryti iš jų atidžiai blaivias, nors ir ne visuomet malonias, išvadas. "Juose išblėso pirmųjų ateitininkų kovingumo, veržlumo dvasia"... Jie tapo tylia, pasyvia, paklusnia avelių kaimene, apimta baimės dėl kiekvienos naujos minties, naujos idėjos, naujo žygio!...

Be galo gaila, kad taip yra! Ir tai liečia ne tiek jus, mieli jaunuoliai, kiek jūsų vadus, kurių iš anksto apgalvotas pamokas, "ateitininkų mokslus", gal per daug kartais, kaip absoliučią tiesą esate įpratę priimti. Užtat sveikintais jūsų pasiryžimas visą tai labai rūpestingai išdiskutuoti, kad, iš tiesų, galėtumėte savo idėjas apginti ir darbas paversti. Tai tikrai gali išgelbėti jus nuo siauro srovinio fanatizmo ir abstraktizmo, ir padaryti jus lietuviams katalikais plačiai, reikiai ir įvairiai suprantančiais visas mūsų lietuviškojo gyvenimo apraiskas.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSI, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROSPECT 8-3229
Rezid. telefonai: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.,
antradi. penktadienį nuo 1-5, treči.
ir sešadi. tikta susitarus.

DR. AN. RUDOKA kabineta perėmė
optometristas.
DR. EDMUND E. CIARA
2707 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradi. penkt. 10-4, ir
sešadi. 10-2 val.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MA 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treči. ir sešadi. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTSMOUTH 7-6000
Rezid. telefonai: GARDEN 3-7278

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. ir penktadi. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradi. ir ketvirtadi.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sešadi-
dienį nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
contact lenses.
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadi-
niams 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123,
jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TĖMŲ SKILTIS
Lietuviai taip pat perka ir perduoda
ir prekas sužino tikrai per
NAUJIENAS

Išgąstingas vasario mėnuo

Amerikos Raudonojo Kryžiaus
pastangos gelbėti nukentėjusius
Vasaris skaitomas trumpiau-
siu mėnesiu, bet jis šiemet liks
ilgiausiu savo išgąstingais pa-
dariniais.

Vasario 9 dieną žemės drebė-
jimas sukrėtė Los Angeles. Snie-
go audros ir potvyniai vasario
20-21 d. suparalizavo Vidurinius
Vakarų, įskaitant Rock River
ir Rockfordą Ilinojų. Tornadai

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba kojom
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštdieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROSPECT 6-5084

GRADINSKAS
VOKISKAS
AM-FM RADIJAS
TIK \$45.00
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTIER 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimais — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALBROOK 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
adienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštdienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**KELIONĖS Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS**

Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba iškviesti
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau
jų tikrai pritrūks.
Vladas Rasčiauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvėžė virš 20 grupių. Ateinančia va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės — Josephine Mile-
ritė ir Laima Luneckienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į

WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.
Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.
Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____
Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council.
AD MAT NO. MR-41-57
(1 column x 58 lines)

vasario 22 d. nusiautė Mississi-
ppi ir Louisianą ir Karolinas.
Raudonojo Kryžiaus darbuoto-
jai stengiasi gelbėti nelaimių
aukoms Ilinojų, Kaliforniją,
Texas, prerijų lygumose ir to-
limuosiuose pietuose, sako Ame-
rikos Raud. Kryžiaus Chicago
skyriaus pirmininkas William
Clark.

Tornadai, potvyniai sniego pūgos

UPI pranešimais, trijose vals-
tijose — Kansas, Nebraska ir Io-
wa sniego audra buvo tokia
smarki, kad pusnyiai suparali-
žavo bet kokį gyvenimą. Sekan-
čias dienas, kol atsikasė, keliais
važinėjo tik kariški nacional.
gvardijos automobiliai. Praei-
tą pirmadienį tornadai perėjo
per Indianą, Ohio, abidvi Karo-
linas ir Georgiją; šiaurės Karo-
linoj užmušė 2 žmones, tačiau
tornado aukos Mississippio praei-
tą sekmadienį pasiekė 80 užmuš-
tų žmonių skaičių. Dideli to-
nado nuostoliai Columbus, Ohio.
Mississippio ir Ohio upių potvyni-
ai išvarė iš namų tūkstančius
žmonių; Nebraska mokyklos už-
darytos. Iš Omahos aerodromo
per visą dieną išskrido tik vienas
lėktuvas.

Net per Havajus pirmadienį
perėjo smarki sniego ir krušos
audra.

Ivėrnės mieste sekmadienio
tornadas sunaikino 75 nuosim-
čiais. Gelbėjimo komandos pra-
dėjo valyti tornado padarytą 250
mylių ilgumo "tornadų taką",
kuriame viskas sunaikinta.

Prie Los Angeles pakilo kalnai

Skaudžiausia vasario 10 d.
nuo žemės drebėjimo nukentė-
jo mažas Los Angeles priemies-
telis Sylmar, esantis į šiaurės
rytus už San Fernando, dauge-
liui losangeliečių iki šiol būvęs
nežinomas. Čia pat už Sylmaro
esantis San Gabriel kalnai dre-
bėjimo metu pakilo.

Sylmar bendruomenė atrodė
kaip karo laukus kovoms ką tik
pasibaigus. Dangumams namų
sulaužyti, susukti ir iškraipyti
nebeįmanoma. Tūkstančiai pa-

**ATGARSIAI
IŠ ABIPUS**

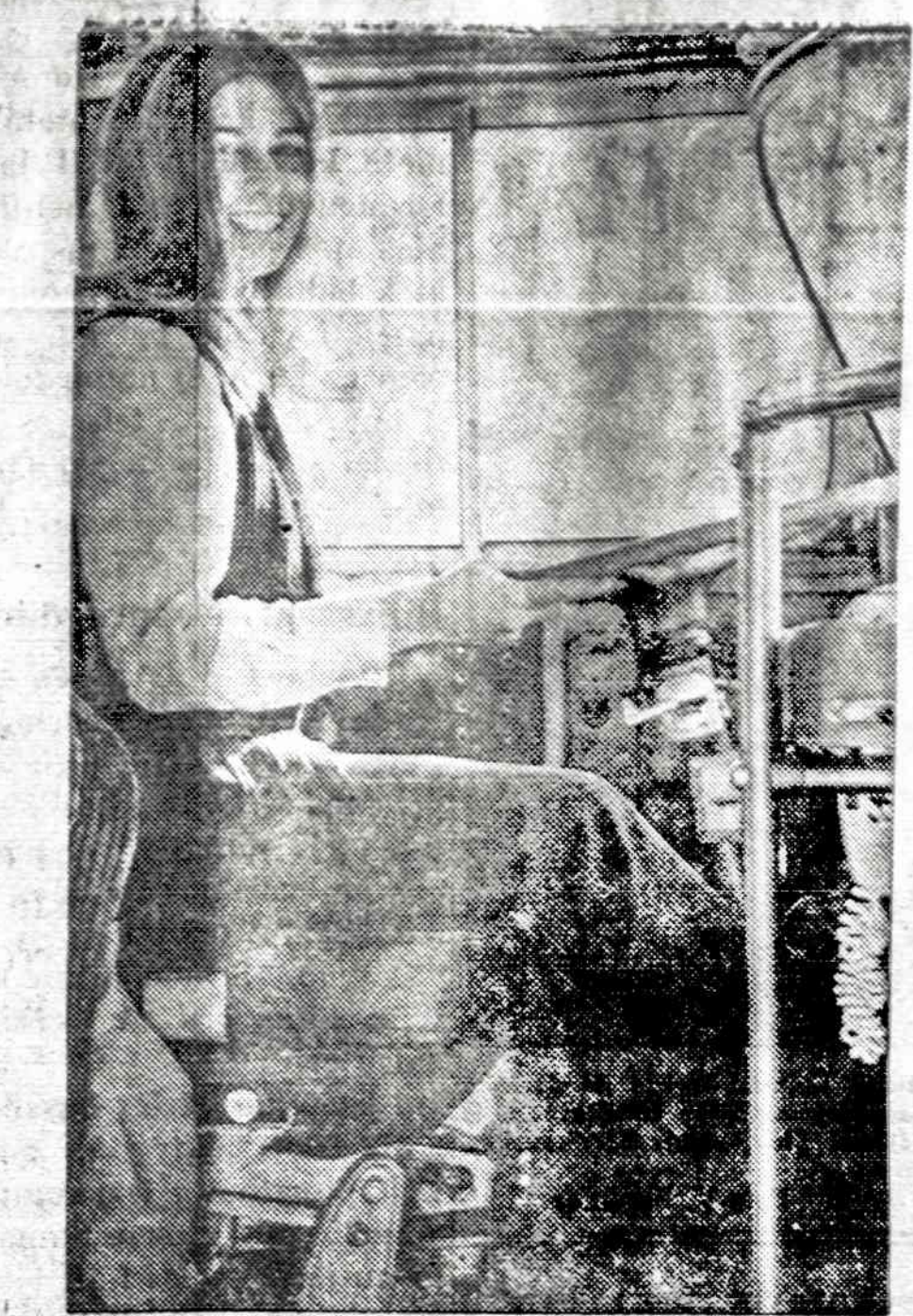
(Atkelta iš 4 psl.)

5. Žadėta: gėrybių apstumas.
Tikroje štai po penkiasdešimt
trijų metų tebėra amžinas triku-
mas visų tų gėrybių, kurios da-
ro žmogaus gyvenimą lengves-
niu, malonesniu, kultūringes-
niu.

6. Skelbta: "kova imperia-
lizmui", "tautų apsisprendimo
teise". Tikroje Sovietų Ru-
sija išsigimė į agresyviausią,
priespaudingiausią, ekspansy-
viausią imperialistinę valstybę,
kokia tik kada buvo žmonijos
istorijoje. Per II-į pasaulinį
karą Sovietų Sąjunga drauge
su Vakarų sąjungininkais pasi-
rašė Atlanto chartą kuri skel-
bė: "We seek no aggrandizement,
territorial or other". Laužydama
tą pažadą, Sovietų Rusija karo
metu ir po karo prisigrobė daugybę
svetimų teritorijų: Besarabiją ir šiau-
rės Bukoviną iš Rumunijos,
Lietuvą, Latviją ir Estiją, Rytų
Prūsiją su Mažąja Lietuva, Kar-
patų Rusiją (iš Čekoslovakijos),
180,000 kv. km. rytinės Lenkijos,
atplėšė Porską, Karelijos sąsmauką,
Vihorą ir Petsamo sritį nuo Suomijos,
pietinį Sachaliną ir Kurilus nuo
Japonijos.

Bendrai paėmus, Sovietų
Rusija to karo išdavoje, prie-
sinaujė Atlanto chartai, pris-
ijungė tiesioginiai prie savo
imperijos 684,000 kv. km. teri-
torijas su apie 25 milijonais gy-
ventojų. Maža to: ji paėmė sa-
vo kontrolėn (paremton Sovietų
tankais Vengrijoje ir Čekoslo-
vakijoje) Rytų Europos valsty-
bes ir pusę Vokietijos, iš viso 13
milijonų kv. km. su apie 200
milijonų gyventojų. Tai štai
koks yra tos "humanistinės"
revoliucijos balansas!

(Bus daugiau)

Motery išlaisvinimo lyga Amerikoje pritarė šiai 20 metų studentei
Joyce Wearstler, kuri laisvu laiku vairuoja autobusą Ohio Kent uni-
versitete.

statų rasti pavojingais begyven-
ti (condemned). Šeimos stovy-
klauja po atviru dangumi pala-
pinėse arba treileriuose ir papras-
tai aikštėse ant žemės, bijodami
grįžti į namus net kurie nėra pa-
smerkti nugarimui. Visuose
namuose nebėra vandens gėri-
mui, virimui ir oiletų nuplo-
vimui. Nėra gazo nei šildymo.
Telefonai išardyti. Šeimninės
turi tūli vaikščioti, kol beranda
atidarytą maisto krautuvę.

Zmonės labai susirūpinę, su-
krėsti ir tiek drebėjimo išgąs-
dinti, kad sudreba nuo kiekvie-
no didesnio garso, pamanydami,
kad žemės drebėjimas kartojasi.

**SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS**

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

NAUJIENAS

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Joniškėčių Labdarybės ir Kultū-
ros Klubo eilinis narių susirinkimas
įvyks antradienį, kovo 2 d. 8:00 val.
vak. Talman salėje, 4500 So. Talman
Ave. Visus narius ir svečius, norin-
čius būti klubo nariais, prašome gau-
siai dalyvauti. Turėsime svarbių pasi-
rinių ateities reikalais. Po susirin-
kimo vaisės. A. Kaulakis, rašt.

— SLA 36-tos kuopos mėnesinis na-
rių susirinkimas įvyks trečiadienį,
kovo 3 dieną Chicago Lietuvių Audi-
torijoj, 3133 So. Halsted Street, 7:30
val. vak. Visi nariai ir narės kvieči-
mi į susirinkimą. Kurie dar nesumo-
kėję savo nario mokesčių, tai būti-
nai užsimokėkite, kad neliktumet su-
spenduoti.

A. Kaulakis, rašt.

— Bridgeporto Lietuvių Namių Sa-
vininkų Drjos mėnesinis narių susi-
rinkimas įvyks antradienį kovo 2 d.
Chicago Lietuvių Auditorijoj, 3133
So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi
nariai ir narės kviečiami į susirinki-
mą. Draugijos parengimas įvyks kovo
7 d. tai bus remkami darbininkai šiam
parengimui. A. Kaulakis, rašt.

— SLA 134-tos Moterų Kuopos
svarbus narių susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, kovo 4 d. 7:30 val. vak.
Hollywood Inn svetainėje, 2417 W.
43rd St., Chicago, Ill. Malonėkite at-
silankyti. Kuopos parengimas įvyks
sekmadienį, kovo 21 d. 2:30 val.
popiet, Hollywood Inn Svetainėje.
C. Austin, sekr.

A. A.
CATHERINE PAVILON
Gyv. 2847 W. Pershing Rd.
Mirė 1971 m. vasario 26 dieną, sulaukusi 83 metų amžiaus. Gi-
musi Lietuvoje, Panevėžio apskr.
Amerikoje išgyveno 58 metus.
Paliko nuliūdę: sūnus Edward, duklė Emily, 4 seserys — Victoria
Giedraitis, jos vyras John, Joana Guchius, Patricia ir Ona bei kiti
gimines, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st
Street.
Antradienį, kovo 2 dieną 8:45 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į
Sv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos kapinyną, o po gedulin-
gų pamaldų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Catherine Pavilon gimines, draugai ir pažįstami nuošir-
diai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Duklė, sūnus, seserys, gimines.
Laidotuvių Direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2345.

BRUNO GUMALAUŠKIS
Gyv. Homewood, Illinois
Mirė 1971 m. vasario 27 dieną, 1:00 val. ryto. Gimęs Lietuvoje,
Silašės mieste 1887 m.
Amerikoje išgyveno 82 metus.
Paliko nuliūdę: sūnus Richard Galen, jo žmona Joan, 4 anūkai:
David, Daniel, James ir Thomas, sesuo Josephine Simaitis, brolis Char-
les Gumalauskas.
Kūnas pašarvotas Fern ir Son koplyčioje, 10001 So. Western Ave.
Pirmadienį, kovo 1 dieną 1 val. po pietų bus laidojama Lietuvių
Tautinės kapinėse.
Visi a. a. Bruno Gumalauskos gimines, draugai ir pažįstami nuošir-
diai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnus, marti, anūkai, sesuo, brolis ir gimines.
Laidotuvių Direktorius Fern. Tel. BE 8-1700.

**PLEASE
BE
CAREFUL!**
Only you
can prevent
forest fires!

REMIKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gelės ir vainikai, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1222

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MASIENA
IR NAKTJ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1133-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Juozas Bacevičius džiaugiasi, kad aldermano rinkimų metu gavo gerokai apkarpytame 13-fame warde jis surinko 1,309 balsus. Visi rinkiminės kampanijos meta jam daug padėjo paveikslė matomas rinkiminis jo komitetas. Iš kairės į dešinę sėdi: Bronė Barakauskienė, pats Juozas Bacevičius ir Stasė Bacevičienė. Stovi: Algis Barakauskas, Leo Venskis, John Ilias ir Stasys Patlaba.

Foto V. Noreikos

EKSKURSIJOS I LIETUVĄ
KAINA \$776.00
Išvyksta iš Bostono:
BIRŽELIO 3, LIEPOS 14,
RUGPUČIO 26.
Lietuvoje šios grupės praleis
po 11 dienas.
Dalyvių skaičius ribotas —
NESIVELUOKITE
Dėl smulkesnių žinių ir regist-
racijos kreipkitės į
TRANS-ATLANTIC
TRAVEL SERVICE
390 WEST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127
Telefonas: (617) 268-8764
Savininkė: Aldona Adomoniene

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokojo dau-
giau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus-
tiems nariams.
SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-
bės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-
NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės
pagalbos pagrindu.
SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą.
Tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali
gauti įvairių klasių reikalingiausius apdraudas nuo \$100.00
iki \$10,000.00.
SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą - Endowment In-
surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studi-
joms ir gyvenimo pradžiai.
SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą:
už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.
SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-
nims, rekomenduojama lietuviškų KLABŲ ir draugijų na-
riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokesčiai \$2.00
metams.
SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų
veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.
Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS
NAUJAS ADRESAS:
2606 WEST 63 STREET CHICAGO, ILL. 60629
telefonas: 778-6900; 778-6901

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, ILL. 60629. • Tel. WA 5-2737
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, ILL. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai.
— Moskovičiai ir Zaporozhets, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo
įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Procesas yra toks: kviečių
grūdai išpučiami ir sudeginami
ir anglį. Ta anglis yra pigi,
lengva masė, kuri nedega ir
vandens neprisiima, dėlto la-
bai tinka izoliacijai betono ir
mūro statyboje, gatvių ir greit-
kelių grindiniui ir kanalizaci-
jos vamzdžiams ir tt.
Tokios kviečių masės kūbinė
pėda perkaustė kaštuoja tik 8
centais, kai dirbtinės izoliaci-
nės medžiagos polystreno kū-
binė pėda kaštuoja 28 centais.
Bungalow namui pasistatyti
reiks 450 kilogramų kviečių ar
ba apie 1,600 kepalų kviečių
tūrinės duonos!

Kanada ieško savo naftos
Aliaskos šiauriniame gale
rastos milžiniškos naftos atsar-
gos sujudino ir Kanadą. Dvy-
lika naftos kompanijų, didžia-
ja dalimi pačių kanadiečių su-
darė konsortijumą, pavadintą
Magnorth Petroleum Ltd., ben-
drai ieškoti naftos Kanados
Arktikos salyne 13.2 milijonų
akrų plote. Kompanija pasi-
ėmė leidimus naftos ieškoti
Sverdrupo Baseine, Viscount-
Melville jūrų sąsiauryje, Bar-
row pirtakoje ir Lancaster
sąsiauryje.

KROKODILŲ KAPINĖS SIBIRĖ
Lenkų spaudos pranešimu, So-
vietų Rusijoje kitapus Arktikos
Rato rastos didžiulės krokodilų
"kapinės". Jos atkastos anglies
kasyklose.
Mokslininkai aiškina, kad prieš
daug tūkstančių metų šios šiau-
rės platybėse augo didieji pa-
parčiai ir buvo daug šilto van-
dens ežerų, kuriuose gyveno žu-
vys ir plaukiojantieji paukščiai.
Amžiams bėgant klimatas pasi-
keitė, iš Uralo tekančios upės
ežerus smėlio užnešė ir tas vie-
tas smėlio dykumomis paver-
tė. Iš tų laikų esą susidarė anglies
klodai ir suakmenėję krokodilų
palaikai.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ
Parodyti negrams
parduodamus namus
Federal. distrikto teismo teis-
ėjas Julius Hoffman įsakė
vienai Chicago pietinio prie-
miesčio real estate firmai neg-
rams parodyti pardavimui tu-
rimus namus. Teisėjo įsaky-
mu Homstead Realty Co. priva-
lo jokių būdu nediskriminuoti
negrų ar tai nustatant namų
pirkimo ir išmokėjimo termi-
nus, ar finansuojant ar pata-
nuojant. Taip pat uždrausta
namų pardavimo skelbimuose
nurodyti kokios rasės pirkėjas
pageidaujamas.
Bylą vedęs JAV prokuroro
asistentas pareiškė, kad šis teis-

ėjo nuosprendis galės būti pa-
vyzdžiu kitoms panašioms by-
loms ateityje.
Teisėjas įsakė Homstead
firmai per ketverius metus kas
metų bertainį pateikti jam ir
teisingumo departamentui ži-
nias apie parduodamus namus,
kiek baltųjų tų namų teiravosi
pateikti vardus bei adresus tų
negrų, kurie tų namų teiravo-
si ir t. t. Be to, teisėjas įsakė
firmai samdyti negrų tarnau-
tojų.

Bilius prieš sprogdinimus
Illinojaus valst. senatorius
Hudson Sours iš Peoria, Ill.,
įteikė bilių kurių legislaturai
priėmus visi, kas bus sučiup-
tas turis sprogstamos medžia-
gos be valstybos leidimo, bus
baudžiamas nuo 1 iki 5 metų
kalėjimo. Senato teisijų komi-
tetas bilių priėmė visais 10
balsų prieš 0.
Šio įstatymo tikslas bus apsau-
goti, kad "piktvaliai žmonės
neišsprogdintų jų namų ir
mano", pasakė sen. Sours. Be-
to nusikaltę galės būti baudžia-
mi pinigine bauda.

**Pasiūlė potvarkį prieš
rasių panikos kėlėjus**
Richard Friedman, respub-
likonų indorsuotasis kandida-
tas rinkimams į Chicago miesto
merus, pasinaudodamas pi-
liečio teise, įteikė miesto ta-
rybai potvarkio sumanymą,
kad paniką keliančios namų
pardavimo firmos turi būti
baudžiamos kaip kriminališ-
kai nusikaltusios. Esą toks
potvarkis sudraustų juodųjų ir
baltųjų tariaimą apgaudinėji-
mą, baudžiant nusikaltusius
po 6 mėnesius kalėjimo.
Friedman kaltino merą Da-
ley, kurs nubaudęs suspenda-
vimo tik šešis realstatininkus,
bet tokių firmų, kurios Chica-
goje skleidžia paniką, esą apie
250. Potvarkiu siūloma bausti
realstatininkus už bet kokią
raštą ar žodžių suteiktą netik-
rą informaciją tuo būdu sie-
kiant paveikti namų savini-
kus, jų pirkėjus ar nuomoto-
jus.
Be to Friedmanas pareika-
lavo, kad apskrities asesorius
Cullerton kaip "kalčiausias"
tuojau atsistatydintų.

TRUMPAI
— LDK "Birutės D-jos Los
Angeles sk. valdybą sudaro: A.
Balsienė — pirm., E. Dovidai-
tienė — vicepirm. K. Bulotienė
— sekr. V. Andrašūnienė —
izd. A. Devenienė — narė, O.

IV-toji Tautinių Šokių
šventė įvyks 1972 metais, lie-
pos 2 d., Chicagoje. Visos tau-
tinių šokių grupės, vienietai bei
rateliai kviečiami kuo greičiau
siai registruotis pas Tautinių Šo-
kių šventės komiteto sekretorę
Birutę Vindašienę, 6435 South
Washtenaw Ave., Chicago, Ill.,
60629, USA, raštu, arba tele-
fonu (312) 925-5612. Užsire-
gistravusiems tuojau pat bus
siunčiamas būsimosios šventės
pradinis repertuaras.

Valerija Pučkoriene, gvy.
New Buffalo, Mich., turėjo
sunkią operaciją ir išguldė
Michigan City Memorial ligo-
ninėje visą mėnesį. Jai buvo
operuota tulžis ir operacija
buvo labai sėkminga. Dabar
Valerija yra namuose ir pra-
deda ruošti gėles pavasarui.
Sako, snieguolės ir krokusai
jau iš žemės lauk lenda. Juo-
zas Pučkorius po savo pakar-
totos kojos kelio operacijos
ne tik visus ramentus numetęs,
bet ir polkutę sakosi pašokti
galėtų jei ne ta Gavėnia būtų
užėjusi. Šia žiema mūsų pa-
ežerės rezortininkai nesiskun-
džia. Girdi, Michigano ežero
ešeriai teisingai sakė, kad žie-
ma bus lengva.

**Maryland universiteto geriausias krep-
šinio žaidėjas Tom McMillen, 6 pėdų,
11 colių aukščio. Jis be to yra vienas
pirmųjų universiteto studentų.**

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
GENERAL OFFICE
Pleasant surroundings. Interesting
work in hotel manager's office. Able
to meet public. Some shorthand nec-
essary.
Phone YA 7-5580, ext. 283
for interview.
LUNCHEON
HOSTESS
10:30 to 3:30
5 days week.
Must be experienced.
YA 7-5580, Ext. 283

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
MACHINE OPERATOR
TRAINEES
Will train men for positions as
operators in fabric roll. Processing.
No exp. necessary. Must be re-
liable. High pay. Exc. ben.
APPLY:
JOANNA WESTERN MILLS
2141 So. JEFFERSON
CA 6-3232
An Equal Opportunity Employer

Banionienė ir O. Balčiūnienė
— kandidatas. Revizijos ko-
misijoje yra A. Dudienė, V.
Mazeikienė ir A. Pažiūrienė.

— New Yorko apylinkėse
skautai ruošia tradicinę Kazių
ko mugę kovo 7 d. Maspetho
lietuvių parapijos salėje.

— Žurn. Juozas Petrėnas re-
daguoja SLA savaitraštį "Tė-
vynė", kurį gauna visi šios
draudimo organizacijos nariai.
Laikraštis yra idomus pasiskai-
tyti visiems. Vykstant narių
verbavimo vajui, yra pravartu
susipažinti ne tik su apdrau-
dos sąlygomis, bet ir su šiuo
geru savaitraščiu. Jo metinė
prenumerata kainuoja Ameri-
koje tik 4 doleriai. Laikraštį
administruoja dr. Algirdas Bud-
reckis, kuris taip pat yra VLK
o narys ir SLA sekretorius.
Idomus Sveikatos skyrius, ku-
rį veda dr. Petras Zalatoris ir
dr. A. Gussen. "Tėvynės" ir
Susivienijimo Lietuvių Ameri-
koje (SLA) adresas yra: 307
W. 30 St., New York, NY, 10001

— Jonas Maciulevičius - Ma-
tonis, Worcester, Mass. Lietu-
vos kariuomenės inž. pulk. lttn.,
išlaikė valstybės nustatytus eg-
zaminus ir gavo registruoto in-
žinieriaus teises projektuoti,
tvirtinti ir vykdyti neriboto dy-
džio trobesių, tiltų ir kitokias
statybas.

— Poetas Nadas Rastenis,
Baltimore, Md., buvo susirgęs
ir gydėsi ligoninėje. Jis yra
išleisęs savo poezijos rinkinius,
taip pat išvertęs lietuvių litera-
tūros klasikų — K. Donelaičio
ir vysk. A. Baranauško kū-
rinimus. Pasigėrėtinai gražus jo
į anglų kalbą Lietuvos himno
vertimas.

— IV-toji Tautinių Šokių
šventė įvyks 1972 metais, lie-
pos 2 d., Chicagoje. Visos tau-
tinių šokių grupės, vienietai bei
rateliai kviečiami kuo greičiau
siai registruotis pas Tautinių Šo-
kių šventės komiteto sekretorę
Birutę Vindašienę, 6435 South
Washtenaw Ave., Chicago, Ill.,
60629, USA, raštu, arba tele-
fonu (312) 925-5612. Užsire-
gistravusiems tuojau pat bus
siunčiamas būsimosios šventės
pradinis repertuaras.

— Valerija Pučkoriene, gvy.
New Buffalo, Mich., turėjo
sunkią operaciją ir išguldė
Michigan City Memorial ligo-
ninėje visą mėnesį. Jai buvo
operuota tulžis ir operacija
buvo labai sėkminga. Dabar
Valerija yra namuose ir pra-
deda ruošti gėles pavasarui.
Sako, snieguolės ir krokusai
jau iš žemės lauk lenda. Juo-
zas Pučkorius po savo pakar-
totos kojos kelio operacijos
ne tik visus ramentus numetęs,
bet ir polkutę sakosi pašokti
galėtų jei ne ta Gavėnia būtų
užėjusi. Šia žiema mūsų pa-
ežerės rezortininkai nesiskun-
džia. Girdi, Michigano ežero
ešeriai teisingai sakė, kad žie-
ma bus lengva.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

— IV-tosios Tautinių Šokių
Komiteto pirmininkas dr. L.
Kriaučiūnas šio komiteto se-
kretore pasikvietė Birutę Vin-
dašienę, 6435 South Washtenaw
Ave., Chicago, Ill., 60629,
tel. (312) 925-5612.

REAL ESTATE
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

DAŽAU NAMUS
IŠ VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

APDRAUDŲ AGENTŲ:
Namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio,
Patogios išimokė-
jimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel. REpublic 7-1941

Federalinių ir valstybės pajamų
mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamojo turto pirkimas -
pardavimas
REAL ESTATE
Parasų paliudijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm-Fire and Casualty Company

GERAI PILDOMI
INCOME TAX
ŠIMKUS REAL ESTATE
4259 So. Maplewood Ave.
Susitarimui 254-7450

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

— IV-tosios Tautinių Šokių
Komiteto pirmininkas dr. L.
Kriaučiūnas šio komiteto se-
kretore pasikvietė Birutę Vin-
dašienę, 6435 South Washtenaw
Ave., Chicago, Ill., 60629,
tel. (312) 925-5612.

ŽMONES PERKA NAMUS
DIDELĖ, liuksus rezidencija. 6
kambariai naujam Marquette Parke.
Karpetai, 1 1/2 vonios, naujas garažas.
\$31,200.
GRAŽUS 2 BUTŲ mūras, 2 po 6.
Naujas šildymas gazu, Air conditioned.
Didelis lotas, mūro garažas. \$31,500.
VERTINGAS APARTAMENTINIS 5
metų, \$22,000 pajamų. Nepaprastai
grazi vieta, arti Marquette Parke. Su-
moka kaina grąžta beveik per 7 me-
tus.

— LENGVA \$14,000 pajamų iš apart-
amentinio mūro, kuris ir 15 metų ne-
turi. Pastatytas turtingam rajone.
Kaina greitam pirkėjui \$77,000.
KUKLUS NAMELIS — 2 butukai
pačiame Marquette Parke. Kaina
\$17,000. gal ir mažiau.
2 GERI MURINIAI NAMAI Brigh-
ton Parke. Duoda virš \$16,000 nuo-
mos ir mažos įmokos. Jei pamatysi,
tai nupirksi už \$52,500.

— PLATUS LOTAS, Marquette Parke
kantinėje gatvėje. Kaina — susi-
tarsim.
Valdis Real Estate
7081 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 6 MURINIS, 2 atskiri karštu
vandeniu šildymai gazu. Modernios
virtuvės, 2 automobilių garažas. Mar-
quette Parke. \$32,000.
PUKI 4 MIEGAMŲ, 2 1/2 vonios,
1 metu mūrinė rezidencija. Išbaigtas
rūsys, radiant šiluma gazu, 2 blokal
nuo Hickory gofio lauko. \$49,500.

5 1/2 KAMBARIŲ 8 metų mūras. Ra-
diant šiluma, aluminijaus langai, 2
automobilių garažas, geroje vietoje.
Tik \$24,200.
8 BUTŲ 6 METU MŪRAS. Karšto
vandens šiluma gazu, aluminijaus lan-
gai, automobiliams pastatyti vieta. I
vakarais nuo Pulaski Ave. \$115,000.
20 BUTŲ IR KRAUTUVĖ. Dėstu
plytų 20 metų mūras. Flexkor kon-
strukcija. Pajamų virš \$29,000 me-
tams. Tik \$185,000.
4 BUTŲ MŪRAS. Nauja šiluma gaz-
u, 2 automobilių mūro garažas. La-
bai švari nuosavybė. \$44,500.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba Ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus vi-
su rūšių namų apšildymo pečius ir
air-conditioning į naujus ir senus na-
mus. Irengiu vandens boilerius ir
stogu rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.
Apskaičiavimai nemokamai.
Turiu leidimus dirbti mieste ir
užmiestiuose.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-
kamuosius vamzdžius sutaisome arba
naujus ideiname.
KAMINUS IŠVALOME ir pataiso-
me. Nudažome namus iš lauko ir at-
liekame "tuckpointing" darbus. Esame
apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"